10
OCAK
1980

750
KURUŞ

Halkın Gazetesi
Demokrat

SON DAKİKA

SEKA yetkililerinin dün verecekleri belirttikleri kağıdı yine vermemeleri üzerine basılamama tehlikesiyle karşılaşan DEMOKRAT'ı son dakikada sağladığımız çok az miktardaki kağıtla çok az sayıda ve zorunlu olarak 4 sayfa olarak basabiliyoruz.

Okuyucularımızın bilgisine...

"Anayasal kurumlar korunarak sağcı partilerin güdümünde örtülü bir faşizm getiriliyor"

Orhan Apaydın ile yapılan konuşma 8. Sayfada

Ecevit "AP ile işbirliğine hazırız"

CHP Genel Başkanı AP ile koalisyon kurmadan yana olduğunu açıkladı

ANKARA (DEMOKRAT)

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit AP ile işbirliğine hazır olduklarını bildirerek, "AP ile koalisyon önerisi gelirse, bunu destekleyerek partimin yetkili kurullarına götüreceğim" dedi.

Cumhurbaşkanı Korutürk tarafından dün kabul edilen Ecevit, görüşmeden sonra yaptığı açıklamada, sorunların giderek arttığını belirterek şunları söyledi:

"Bu hükümet biçimiyle ve hükümetin bugüne kadar izlediği tutumla sorunların aşılamayacağı ve giderek ağırlaşacağı artık belli olmuştur.

(Devamı 7. Sayfada)

Ankara bir pazarlık konusunu bitirdi

ABD üsleri için anlaşmaya varıldı

ANKARA (DEMOKRAT)

Amerikan heyetiyle sürdürülen görüşmeler dün tamamlanarak üsler konusunda anlaşmaya varıldığı ve iki taraf hükümetlerinin onayı alındıktan sonra anlaşmanın parafe edileceği öğrenildi. Bu arada resmi gazetede yayınlanan bakanlar kurulu kararında anlaşma safhasına ulaşıldığı için üsler konusundaki geçici statünün 45 gün daha uzatıldığı bildirildi.

Amerikan heyetiyle geçtiğimiz pazartesi gü-

(Devamı 7. sayfada)

BİNLERCE ÖĞRETMEN, YÜZBİNLERCE ÖĞRENCİ ZOR DURUMDA

- ■ Kıyılan öğretmenlerin yerine vekil öğretmen adı altında MHP ve ÜGD'li militanlar getiriliyor
- ■ Kıyım sonucu öğretmensiz kalan birçok okulun kapısına kilit vuruldu

ÖĞRETMEN KIYIMI TABLOSU

24 Aralık Kahramanmaraş katliamını protesto ettikleri için çeşitli okullarda öğretmenlerin açığa alınmasına karşı tepkiler büyüyor. Çeşitli okullarda açığa alınan öğretmen sayısı ve gösterilen tepkiler şöyle:

OKULUN ADI	ÖĞRETMEN KIYIMI	PROTESTOLAR
Kaptanpaşa Lisesi	Yedi öğretmen	Öğrenciler süresiz direnişe geçti.
Hasköy Halıcıoğlu Muallim Cevdet İlkokulu	Dokuz öğretmen	Veliler çocuklarını okula göndermiyorlar.

(Devamı 7. Sayfada)

Öğretmen kıyımı eğitimi engelliyor

■ VEKİL ÖĞRETMENLERLE ÖĞRETİM YAPILMASINA KARŞI ÇIKAN ÖĞRENCİ VELİLERİ ASIL ÖĞRETMENLER GÖREVE BAŞLATILINCAYA KADAR ÇOCUKLARINI OKULA GÖNDERMEYECEKLERİNİ BİLDİRDİLER.

HABER MERKEZİ

Kahramanmaraş faşist katliamının yıl dönümünde Türkiye çapında gerçekleştirilen protesto eylemine katıldıkları gerekçesiyle başlatılan öğretmen ve memur kıyımı bütün hızıyla sürdürülüyor. Binlerce öğretmen ve memur hakkında açılan soruşturmaların ise devam ettiği, açığa alınan ya da sürülen öğretmen ve memurların yerine MHP yanlılarının atandığı bildirilmektedir. Kıyım sonucu boş kalan birçok okul vekil öğretmen adı altında MHP ve ÜGD'li militanlarca doldurulurken, bazılarının kapılarına öğretmensizlikten kilit vurulduğu öğrenildi. Bu arada, vekil öğretmenliğe karşı çıkan bazı velilerin çocuklarını okula göndermedikleri saptandı. Veliler, asıl öğretmenleri göreve başlatılmadan çocuklarını okula göndermeyeceklerini bildirdiler.

Öte yandan, Demirel hükümetinin işbaşına gelmesinden hemen sonra atanan valiler ve Milli Eğitim Müdürleri eliyle gerçekleştirilen öğretmen ve memur kıyımlarına karşı yoğunlaşan tepkiler giderek büyümektedir. Öğretmen kıyımını protesto eden onbinlerce öğrenci ve veli okullarda toplanarak açığa alınan öğretmenlerin görevlerine iadesini istemektedirler. Cumhurbaşkanına ve hükümet yetki-

(Devamı 7. Sayfada)

İngiltere Dışişleri Bakanı yeni bir CENTO kurulmasını önerdi

● CENTO'NUN ÇÖKMESİ ÜZERİNE BATI'NIN ORTADOĞU'DA ETKİNLİĞİNİ YİTİRDİĞİ BİLDİRİLİYOR.

ANKARA (DEMOKRAT)

İngiltere Dışişleri Bakanı Lord Carrington ve eşi bayan Carrington dün saat 16'da Ankara'ya geldiler. Carrington saat 18'da Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen ile görüştü.

Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen ve eşi, dün akşam saat 20.30'da İngiltere Dışişleri Bakanı ve eşi onuruna yabancı konuklar köşkünde akşam yemeği verdiler.

İngiltere Dışişleri Bakanı Carrington bu sabah saat 09.30'da Türk Dışişleri Bakanı Erkmen ile bir görüşme daha yapacak. Saat 13.00'da ise bay ve bayan Carrington, Dışişleri Bakanı Erkmen ve eşi onuruna İngiltere Büyükelçiliğinde öğle yemeği verecek. İngiltere Dışişleri Bakanı ve eşi öğleden sonra Türkiye'den ayrılacaklar.

Dışişleri çevrelerinden alınan bilgiye göre İngiliz Dışişleri Bakanı Türkiye'deki görüşmeleri sırasında yeni bir cento kurulması yolunda hükümetinin görüşlerini Türk hükümeti yetkililerine bildirdi.

İran'da Şah'ın kaçmasıyla Orta—Doğu'daki etkinliğini yitiren Batı'nın çöken cento yerine yenisini kurmanın gerekliliğine Türk hükumetini ikna için yoğun çaba gösterdiği öğrenildi. Dışişleri yetkilileri İran olaylarından sonra Afganistan'daki gelişmelerin batı için ciddi tehlikeler yarattığını, bölgede artan Sovyet geliş-

(Devamı 7. Sayfada)

İLERİCİ — DEMOKRAT MEMUR KIYIMINA BÜYÜK HIZ VERİLDİ

● SOSYAL HİZMETLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ, MTA VE SSK'DA ÇALIŞANLARA BASKI YAPILDIĞI BİLDİRİLDİ.

ANKARA (DEMOKRAT)

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'na bağlı Sosyal Hizmetler Genel Müdürlüğü'nde ilerici devrimci görevlilerin kıyımına başlandığı 25'i aşkın sosyal hizmetler uzmanının faşistlerin etkin oldukları illere gönderildikleri belirtildi. Bulundukları görevden alınarak başka illere atananlar arasında Sosyal Hizmetler eski Genel Müdürü Taner Arnas'da bulunuyor. Sürgün edilen uzman görevlilerin özellikle Tokat, Çankırı, Yozgat, Isparta

(Devamı 7. Sayfada)

Cumhurbaşkanlığı seçimi için turlara 22 Mart'ta başlanacak

ANKARA (DEMOKRAT)

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün 6 Nisan 1980'de yedi yıllık görev süresini tamamlayarak görevden ayrılacağı ve Anayasa gereğince 15 gün önceden yeni Cumhurbaşkanı seçimi için turlara başlanacağı bildirildi.

Öte yandan Cumhurbaşkanlığı adaylığına "görünürde" Senato Başkanı Çağlayangil'in gösterileceği ancak, komutanların uyarı muhtırasının durumu çok nazik bir dengeye getirdiği ve yeni Cumhurbaşkanı'nın da "askeri kökenli" olması yolunda kulis yapıldığı öğrenildi.

ABD haberalma kaynakları Afganistan'daki direnişin küçük olduğunu öne sürdü

WASHINGTON (A.A)

ABD Haberalma Servisleri, Afganistan'da bulunan çok sayıda Sovyet askerinin başkent Kabil'in alınması dışında, şimdiye kadar yapılan askeri operasyonlara doğrudan doğruya katılmadığını, lojistik destek sağlamakla yetindiğini ve büyük kentlerle bunlar arasındaki iletişim hatlarının denetimi ile görevli olduğunu ileri sürdü.

Aynı kaynaklar, müslüman gerillaların, Afgan ordusunun kitleler halinde kendilerine katıldığı ve Sovyetlerin vuruşmalarda çok sayıda asker ve araç—gereç yitirdiği yolundaki haberlerini de yalanlayarak, müslüman direniscilerle savaşan

(Devamı 7. Sayfada)

Celal Bayar Vakfı Yönetim Kurulu üyesi İlköğretim Genel müdürü oldu

ANKARA (DEMOKRAT)

İlköğretim Genel Müdürlüğü'ne Celal Bayar Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi Ertuğrul Seyhan getirildi. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Genel Müdürlüklerdeki atamalar da dün sonuçlandırıldı.

Yetkililerden alınan bilgiye göre, İlköğretim Genel Müdürlüğü'ne, Bursa Milli Eğitim eski Müdürlerinden Ertuğrul Seyhan, Orta Öğretim Genel Müdürlüğü'ne Kenan Kolukışla, Özlük İşleri Genel Müdürlüğü'ne Mustafa Özkan, Yayınlar Genel Müdürlüğü'ne Ahmet Erdoğan, Teftiş Kurulu Başkanlığı'na Necip Güngör Kısaparmak, Yayın Eğitim Genel Müdürlüğü'ne Fikri Yanık Ömeroğlu, Ticaret ve Turizm Öğretimi Genel Müdürlüğü'ne Necip Demir, Talim Terbiye Dairesi Başkanlığı'na da Abdurrahman Demirtaş getirildiler.

İlköğretim Genel Müdürlüğü'ne getirilen Ertuğrul Seyhan'ın Celal Bayar Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi olduğu öğrenildi.

Kar yağışı Ankara'da yaşamı etkiledi

ANKARA (DEMOKRAT)

Ankara'da önceki gün başlayan kar yağışı gece sabaha kadar sürdü. Yaklaşık otuz santim kalınlığında biriken kar trafiği büyük ölçüde aksattı.

Dün sabah hemen hiç bir araç çalışamadı. O yüzden çalışanlar işlerine zamanında yetişemediler. Çoğu kişi de yürüyerek gitmeyi yeğledi. Belediye otobüsleri zincirsiz olduklarından gecekondu mahallelerine gidemediler. Otobüslerin çoğu yarı yoldan geri döndü bu arada dolmuşlar da çalışmadı.

TÜMOD: Siyasal iktidar sağdan gelen teröre karşı hoşgörülü davranıyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Tüm Öğretim Üyeleri Derneği Genel Başkanı Türker Alkan, siyasi iktidarın sağdan gelen teröre karşı hoşgörülü bir tutum içinde bulunduğu ve terör eylemcilerinin işçi öğretmen ve öğrenci kesiminin yanısıra üniversite öğretim üyelerine yönelik cinayetlerini sürdürdüklerini söyledi.

(Devamı 7. Sayfada)

BASKILARI KORUTÜRK'E ŞİKAYET ETTİLER

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nda çalışan yüzlerce memurdan bir bölümü Cumhurbaşkanı Korutürk'e mektup göndermek için PTT şubesi önünde kuyruk oluşturdu.

Doğan Öz'ü öldüren İbrahim Çiftçi'ye yataklık yapan kişi Kıratlıoğlu'nun sekreteri yapıldı

● BAKANLIKTA ÇALIŞAN İLERİCİ MEMURLARDAN BAZILARI MEYDANCI VE BAHÇIVANLIK GİBİ GÖREVLERE GETİRİLİRKEN, AŞIRI SAĞCI OLARAK BİLİNEN BAZI BULAŞIKÇI VE ÇAYCILARIN MEMURLUK GÖREVLERİNE GETİRİLDİKLERİ BELİRTİLİYOR.

ANKARA (DEMOKRAT)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nda, İdam cezasına çarptırılan Doğan Öz'ün katili İbrahim Çiftçi'yi ve silahını saklamaktan tutuklanan Ayşe Yıldız, müsteşar sekreteri yapıldı. Bakanlıkta çalışan yüzlerce memur, Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'e birer mektup göndererek, baskı ve kıyımlar konusunda yetkililerin uyarılmasını ve ellerinden alınan hakların geri verilmesi için kendilerine destekçi olmasını istediler.

Öte yandan, yoğun baskı ve kıyımın uygulandığı belirtilen Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Merkez binasına sürekli olarak saldırgan faşistlerin getirildiği ve bunların getirilip götürülmesinde bakalık otolarının kullanıldığı öne sürüldü.

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'e mektup gönderen Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı memurları, Ankara'nın emek Mahallesindeki PTT şubesi önünde kuyruk oluşturdular. Birer birer mektuplarını postalayan memurlar dışardan gelen sivil kişiler ve bazı polisler bedava yemek yediği için iflas eden kafeteryalarının kapatılmasını da protesto ettiler.

(Devamı 7. Sayfada)

Çağdaş Hukukçular Derneği açığa alınan öğretmenleri savunacak

ANKARA (DEMOKRAT)

Çağdaş Hukukçular Derneği Genel Sekreteri İbrahim Tezen, Kahramanmaraş katliamının 1. yıldönümünde protesto gösterilerine katıldığı gerekçesiyle kıyıma uğrayan öğretmenlere hukuki yardımda bulunacaklarını ve bu öğretmenlerin savunmalarını üzerlerine alacaklarını bildirdi.

Yazılı bir açıklama yapan Tezen, Kahramanmaraş katliamını protesto gösterilerinde halkın anayasal bir hakkını kullandığını ve bu hakkı kul-

(Devamı 7. Sayfada)

Barolar Birliği Genel Kurulu bugün toplanıyor

HABER MERKEZİ

Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu bugün saat 10.00'da Türk Standartlar Enstitüsü binasında çalışmalarına başlayacak. Genel kurul da son siyasi gelişmelere ilişkin tüm Türkiye barolarının ortak görüşünün belirlenmesi bekleniyor.

Öte yandan Türkiye Barolar Birliği Başkanı Faruk Erem'in başkanlıktan çekileceği ileri sürülmekte. Ancak, genel kurul gündeminde başkanlık seçimi olmadığından Erem'in istifası halinde Türkiye Barolar Birliği'nin Olağanüstü Genel Kurul'a gitmesi bekleniyor.

TABİİ SENATÖR VE HALKEVLERİ GENEL BAŞKANI YILDIZ

"Hükümet meclislere danışmama taktiği uyguluyor"

ANKARA (DEMOKRAT)—KEMAL BALCI

Tabii Senatör Ahmet Yıldız, hükümetin ABD ile sürdürdüğü anlaşma görüşmelerini eleştirerek, "Türkiye'yi Amerikan koruyuculuğuna sokan ünlü anlaşmayı inatla meclislerden kaçırarak 14 ay sonra meclislerden elçabukluğu ile geçirme, hattaKore savaşına girerken bile meclislere danışmama taktiğini hükümet bugün de uygulamak istemektedir" dedi.

Yıldız Demokrat'a verdiği özel demeçte, Türkiye Cumhuriyeti'ni ABD uyduculuğuna sokan zihniyetin uygulamalarının sirdüğünü belirterek şunları söyledi.

"ABD"nin İran'da yediği darbe, Orta-Doğu'da uyanan anti-emperyalist akınlar ve Sovyetlerin Afganistan'daki durumu (ABD ile aramızdaki 5.3.1959 anlaşmasına benzer bir anlaşmaya dayanarak) tüm Amerikancılarımızı eyleme geçirdiği görülmektedir.

(Devamı 7. sayfada)

MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ:

'Siyasi iktidar çalışanlara saldırı düzenliyor'

ANKARA (DEMOKRAT)

Mimarlar Odası Ankara Şubesinin 25. Genel Kurulunun 13 Ocak Pazar günü Çağdaş Sahnede toplanacağı bildirildi. Hazırlanan çalışma raporunda "Maraş Katliamından sonra ülkemizde meydana gelen değişikliğin üyeler arasındaki diyalogu engellediği, tüm ilerici devrimci ve demokratlara yönelik saldırıların arttığı ve 14 Ekim seçimleri sonucu değişen siyasi iktidarın ağırlaşan yaşam koşulları karşısında çalışanların yükselen muhalefetini kırmak için saldırıldığı" görüşlerine yer verildi ve TMMOB'nin diğer demokratik kitle örgütleriyle dayanışma içinde olması istendi.

Öte yandan bir açıklama yapan Mimarlar Odası Ankara Şubesi Genel Sekreteri Tevfik Gürsü "Tüm emekçi halkın ve mimarların yoğun baskılar, hayat pahalılığı, ve yokluk içinde çok zor koşullarda yaşadığını" söyleyerek çalışanların mücadeleleri karşısında gündeme gelen yeni baskı yasalarına karşı olduğunu belirtti.

Necdet Bozkurt'un öldürülmesine tepkiler sürüyor

● ÇEŞİTLİ YERLERE ASILAN BOMBALI PANKARTLAR, ANKARA'DAN GETİRİLEN UZMANLAR TARAFINDAN ANCAK 2 GÜN SONRA İNDİRİLEBİLDİ.

HABER MERKEZİ

İskenderun'un çeşitli mahallerinde, Dev—Genç eski Başkanı Necdet Bozkurt'un işkenceyle öldürülmesini protesto amacıyla asılan, 6 pankartın, altısı birden patladı. Pankartların hepsinin aynı saatte patlaması şehirde şaşkınlık yaratırken, pankartların etrafıda toplanan halk Necdet Bozkurt'un işkencede öldürülmesini protesto etti.

Necdet Bozkurt'un öldürülmesini protesto etmek amacıyla asılan pankartlar, ancak iki gün sonra, Ankara'dan getirilen bomba uzmanları tarafından indirilebildi.

Öte yandan, Dev—Genç Ankara şubesi eski başkanı Necdet Bozkurt'un öldürülmesini protesto eden İskenderun Lisesi ve Erkek Sanat okulu öğrencileri okullarında formlar düzenledi, çeşitli kahvelerde konuşmalar yapıldı ve ilçenin çeşitliyerlerine olayı kınayan duvar gazeteleri asıldı.

(Devamı 7. Sayfada)

OLAYLAR GÜNLÜĞÜ

8 OCAK 1980
Saat: 12

9 OCAK 1980
Saat: 12

5 ölü 10 yaralı 2 patlama

● HABERİ 7. SAYFADA

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

"Kızıl dudaklar" ve Mihri Belli'ler

Geçenlerde, bir kır görüntüsünün üzerinde, gökyüzünde boşlukta asılı bir çift boyalı dudaktan oluşan "Kızıl Dudaklar" adlı bir tablo New York'ta 750.000 dolara satılmış. Amerikalı Dadaist Man Ray'ın yapıtıymış.

Gene New York'ta, Aralık ayı başlarında Toulouse Lautrec'in renkli bir litografı 26.000 dolara alıcı bulmuş. Bir Picasso da 210.000 dolara.

25 Ekim'de Manhattan'da 3 dakika 45 saniye süren bir açık arttırmada F.E.Church nâm sanatçının "Aysbergler" tablosu 2.500.000 dolara kapatılmış.

Görülmemiş bir ilgi varmış sanat eserlerine, antikaya, eskinin her türüne Amerika'da. Bir Fransız enfiye kutusu 150.000 dolara, bir Roma cam çanağı 1.900.000 dolara, bir fotoğraf kitabı 100.000 dolara, bir 2.Yüzyıl Roma heykel başı 96.000 dolara satılmış geçen yıl. Bir zamanların Amerika'da ünlü dansöz ve şarkıcısı Çingene Rose Lee'nin mink çorap bağları bile 1.500 dolara müşteri bulmuş. Şunun ya da bunun koleksiyonunu yapan koleksiyoncuların sayısı yirmi iki milyona ulaşmış Birleşik Devletlerde. Eski daktilolar, gramofonlar, bisküvit kutuları, Coca-Cola şişesi kapakları, bira kutuları, tel örgüler, traktör koltukları bile antika diye alıcı buluyormuş.

Eh, doların değeri düştükçe Amerikan vatandaşının mala düşkünlüğünün artması doğal. Ne ki, onların enflasyonu, bizimkisiyle ölçülemeyecek kadar, ufak bir yüzdede dolandığından, üstelik doların satın alma gücü bizim alçakgönüllü liramızın elli katı bir düzeyde gezindiğinden elin Amerikalısı -arada zevksizliği gereği ıvır zıvıra para yatırsa da- elbette ki zaman içinde değerini koruyup arttıracak antika eşyaya, irili ufaklı sanat yapıtlarına yatırım yapacak.

Neyse. Ne yaparlarsa yapsınlar.

Bulunamayan yakıt giderlerinin ev kiralarının yaklaştığı, ev kiralarının ise maaş ve gelirlerle eşitleştiği bizim ortamımızda düşünülecek konu herhalde "Kızıl Dudaklar" tablosunu evin duvarına asmak değil

Bizim, enflasyonla ters orantılı tek bir şeyimiz kaldı. Canımız.

Bakın o sudan ucuz.

İşbu ucuzlukta TEP Genel Başkanı Mihri Belli'nin, geçen Pazar akşamı yapılan aramada, üzerinde silah bulunup tutuklanması kara mizahın dik âlâsı.

Mihri Belli, geçen yıl Partisinin sokağında faşist katillerin kurşunlarıyla delik deşik edilmiş ve ölümden kıl payı kurtulmuştu. Ziyaretine gittiğimizde; Doktorların, kurşunların parçaladığı bağırsaklarının önemli bir bölümünü kestiklerini anlatırken gülüyor ve "Bundan böyle hazmı güç olacağından sebze yerine bol bol et yememi öğütlediler" diyordu. O günden bu yana ise et fiyatları iki misli arttı.

Polislerin katilleri yakalamaya yetmediği; Güvenlik Yetkililerinin her tehdit edileni korumaya olanak bulunmadığını kabul ettiği; Birinci Dünya Savaşında düşürdükleri uçak sayısıyla göreceli olarak kahramanlık şişinmeleri artan pilotları kıskandıracak kadar cana kıymış, kanlı katillerin sokaklarda dolaştığı ya da tutukevlerinden rahatça kaçırıldığı bu can pazarında Mihri Belli cebinde ayva ile mi dolaşacaktı?

N'apsın garip?

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

10 OCAK

1962 – GENÇLİĞİN 1960 HAREKETİNİ SAVUNMA EYLEMİ

Onbinlerce genç İstanbul da Bozguncular ve Gericilere Son İhtar mitingi yaptı . Gerici gazeteleri yakan gençler siyasal affın aleyhinde olduklarını ve 1060 hareketine bağlılıklarını belirttiler .

1964 – BOZKURT MENSUCAT TA OTURMA GREVİ

Bozkurt Mensucat Fabrikası nda 500 işçinin direnişi bu gece oturma grevine dönüştü İşçiler Sıkıyönetim Komutanlığı nın emriyle polis tarafından fabrikadan çıkarıldılar. İşyeri tatil edildi

1969 – İŞÇİLER SİNGER FABRİKASI NI İŞGAL ETTİ

520 işçinin ve 130'a yakın memurun çalıştığı Kartal'daki Singer Fabrikası işçiler tarafından işgal edildi. Çelik-İş Sendikasından ayrılıp Maden İş Sendikasına geçen üç arkadaşlarının işten atılması üzerine sabah işleri biten işçiler, işi devralmaya gelen arkadaşlarıyla birlikte fabrikayı işgal etti.

İşçiler, 48 saatlik haftalık çalışma süresinin 45 saate indirilmesi, Amerikalı Müdür Rox'un uzaklaştırılması ve ücret zammı talepleriyle direnişe geçtiler.

11 Ocak'ta, polis işgali kırmak için fabrikanın içine gaz bombası attı. Buna karşılık işçiler polislerin üzerine demir çubuk, taş ve tahta attılar. Üç saat süren çatışmada 8 polis ve 14 işçi yaralandı. Direnişin buna rağmen kırılamaması üzerine, Kadıköy ve Üsküdar'dan takviye alan ve içeri su sıkması için itfaiyeyi çağıran Güvenlik Kuvvetleri, sonunda işçilere bir çağrı yaparak, direnişe son vermeleri halinde kendilerine hiçbir şey yapılmayacağını bildirdi. Bunun üzerine işçiler polis kordonu arasında, marşlar söyleyerek fabrikayı terkettiler. Ancak polisler caddelerde yakaladıkları 110 işçiyi tutukladılar.

1970 – 69 DENİZ SUBAYI BİLDİRİ YAYINLADI

Bir süre önce İstanbul'da Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisinde meydana gelen kanlı olaylar sırasında bir bildiri yayınlayan 69 Deniz Subayı hakkında adli ve idari soruşturma yapılırken, 5 Deniz Teğmeni'nin Deniz Kuvvetleri Disiplin Kurulu kararıyla orduyla ilişkileri kesildi. Emekliye sevkedilenlerden dördü, Doğan Ünsalan, Sarp Kuray, Okan Esmen ve Ahmet Çöker.

Askeri Ceza Kanunu'nun 148. maddesinde yapılan değişikliklerle askeri kişilerin bildiri düzenlemesi, imzalaması, hazırlaması veya dağıtması yasaklandı.

YARADANA SIĞINIP

DONUYORUZ

Can YÜCEL

Dona çekti havalar. Evden işe, işten eve, özel araba istilasına uğramış kentlerimizin caddelerinde zemheri zürafaları gibi koşturuyoruz. Hoş, yakında işyeri de kalmayacak a! Okullar, şükür allaha , kapandı. Hastaneler de hasta almıyorlar artık, Evler deseniz, Kuzey Kutbuna nâzır hep. Yakıtın akarını da, kurusunu da ateş pahasına bile bulabilirseniz ne mutlu. Kokarından kalmış biraz. Tonu iki bin liraya fırlamış tezeğin. Bokun yanında tezek amber-i sârâdır derler a. Bokumuz donacağına, mecbur, tezek yakacağız. Ne yapacağımızı şaşırdık, dona kaldık, dona...

Tam biz "Şu donlar tez vakitte bi çözülse hayırlısıyla" diye yemeyip içmeyip, göklere el açmış dua ederken, kırkayaklı buzdolapları imalatçısı, böyüklerin böyüğü Sayın Vehbi Koç, "Ücretleri, fiyatları, kiraları, temettüleri donduralım" diye fırladı gazetelerin manşetlerine! Maliye Bakanı Sezgin de bu "Kemer Sıkma" ilmiklerinin can sıkıcı olmaktan çıkıp çoktan, halkın gırtlağını sıkmağa başladığını nasılsa sezemediği için, "Koç'un önerileri ekonomimize faydalı olacaktır" buyurmuşlar. Son günlerde milletimizi karamsarlığa sürüklememekte gayet titiz kısıntı önlemleri alan televizyonumuz da bu müjdeyi hemen ekranlara yetiştirdi, allah razı olsun...

Yoksa bu "Ücret Dondurma Operasyonu" hanidir başladı da, bizi halâ alaalaheye mi getiriyorlar? DİSK ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ'nün yaptığı bir araştırmaya göre "Gerçek ücretlerde 1978' de başlayan büyük düşüş, 1979'un ilk sekiz ayında da devam etmiş ve 1978 aralık ayına göre bu düşüş oranı %11.2 olarak gerçekleşmiştir. Diğer bir deyişle fiyatlarda meydana gelen artışlar ücret artışlarını %11.2 oranında aşmış, gerçek ücretler de bu oranda düşmüştür. 1979'da görülen bu düşme ile 1970'den bu yana gerçek ücretlerde görülen azalma % 39 oranındadır"

Ücret artışlarının ekonomimizi batırdığı yolunda koparılan onca şamataya karşın, emekçi keseleriyle midelerinin hababam büzüldüğü ve yaşama düzeylerini yükseltme umutlarının buzhanelere kaldırıldığı meydanda. Ama sermaye öyle dilediğine göre, akan sular durmakla kalmayacak, donacak elbet. Ya fiyatlar, onlar ne olacak? Eşekçiye, "Senin şu lâgar hayvanın dübürüne biraz beziryağı çal" demişler. "Bak, nasıl tırısa kalkacak!" Gerçekten de, beziryağı dokununca orasına, eşeği tutabilirsen tut! Sürücü ardından yetişemeyeceğini anlayınca, bir parmak beziryağı da kendine çalmış. O hızla önde eşekçi, ardından eşek çarşıya yıldırım gibi dalmışlar. Adamcağız yoldaşlarına bağırırmış: "Ben bir tur daha atacağım, siz hayvanı tutun!" diye. Bizim idareler de öyle, hep fiyatların önünden koşuyorlar. Hem, canım, uluslararası piyasada petrol fiyatları gemi azıya almış giderken, öbür yandan IMF de kattı kurları kaldırtır, devletçe mali desteğe başvurmayacaksın diye diretirken, nerde yurdumuzda fiyatları zaptedecek babayiğit? Kiraları dondurmaya gelince, evsahipleri fırsat bu fırsat deyip kiracıları donduruyorlar a, o kadarıyla idare edilir, canım. Temettü de bu buz kalıbının talaşı. Bu basat aile holdingleri ve banka sistemi içinde temel sermaye temettülere temellük edebiliyor geniş ölçüde zaten.

27 Mayıs sonrasında, sorumlular "NATO'ya karşı değiliz, CENTO'ya karşı değiliz, Demokrasiye karşı değiliz, Parlamenterizme karşı değiliz" diye açıklamalara giriştiklerinde, kimdi unuttum şimdi, biri "Elbette, elbette" dediydi. "27 Mayıs çünki sabaha karşı" Bu seferki muhtırayı da üstlenen yok. Ecevit ise "Herkese karşı" diyesiymiş. Yani kimseye karşı değil nerdeyse. Vehbi Koç da, bu kış kıyamet ekonomisi ve havasında eli ayağı zaten buz kesmiş halkımızın ağzına yeni bir dondurma çalmak istediğine göre, uyarı belgesine yeni bir hedef göstermeye özeniyor. "Bu hareket, sabaha karşı değil ama, güneşe karşı" demeğe getiriyor.

FORUM

BİR SENATO ARAŞTIRMA ÖNERGESİ – TABİİ SENATÖR SUPHİ GÜRSOYTRAK

Türkiye'deki tesis ve üslerin hangi devletlerle organik bağları olduğu belli değil (3)

Ortada böyle bir anlaşma yokken ve anayasamızın 4. maddesine göre "hiç bir kimse veya organ kaynağını Anayasa'dan almayan bir devlet yetkisi kullanamaz" emredici hükmüne göre adı geçen bu üs ve tesislerin yeniden çalışmalarına nasıl müsaade edilmiştir?

2- Türkiye'de varolan tesislerden gerçekte kaç tanesi üs ve kaç tanesi tesis şeklindedir? Üs ve tesis ayrımındaki ölçüt nedir? Bu tesislerin görevleri nelerdir? Adetleri, bulundukları yerler nerelerdedir?

3- Bu tesis ve üslerin veya diğerlerinin hangi devletlerle veya NATO gibi örgütlerle organik bağları -emir, komuta, harekat, lojestik, idari ve mali bakımdan- vardır?

4- Bu üs ve tesislerin Türkiye'ye doğrudan sağladığı -varsa- yararlar ve riskler nelerdir?

5- Bu üs ve tesislerin bakım ve idamesi, korunması veya herhangi bir şekilde Türk Devleti'ne yüklediği masraflar var mıdır? Varsa bu tesislerin katılma payları nelerdir? Ve ödeme ne şekilde yapılmaktadır?

6- Uzmanların yaptıkları hesaplara göre Türkiye'ye bir nükleer saldırı yapıldığı takdirde nüfusumuzun 1/5'inin zayiata uğrayacağı açıklanmıştır. Bu duruma göre, bu üs ve tesislerden bir nükleer saldırı yapma veya bu üs ve tesislerdeki Amerikan birlik ve silahlar vede nükleer silah depoları nedeniyle bir nükleer saldırıya uğrama olasılığı var mıdır?

7- TBMM bir savaş kararı almadan, bu üs ve tesislerdeki Amerikan kuvvetlerinin ve silahlarının herhangi bir ülkeye saldırmak olanağı var mıdır? Varsa, bu kuvvetlerin hareket ve harekat serbestisine nasıl mani olunabilecektir? Veya bu kuvvetlerin mevcudiyeti bir saldırıya uğramak ihtimali yaratmakta mıdır?

8- Türkiye'deki bu üs ve tesisler ve bu tesislerde var olan Amerikan kuvvetleri bir savaşa neden oldukları takdirde ülkemiz için Amerikan 6. Filosu olanakları dışında gelmesi mümkün stratejik ihtiyat kuvvetleri denebilecek hazır kuvvetleri var mıdır? Varsa bu kuvvetlerin, miktar ve zamanları bilinmekte midir?

9- Küba bunalımı ve Kıbrıs barış harekatı sonrası uygulanan silah ambargosu ile yaratılan bunalımlar, Türk ABD ilişkilerinin derecesini ve güvenilirliğini Türk Ulusuna açıkça göstermiştir. Bu koşullar karşısında Türkiye'nin gerek NATO çerçevesi içinde, gerekse ABD ile doğrudan olan ilişkilerinde ve yurt savunmasının planlanmasında eskisi gibi hiç bir şey olmamışçasına aynen devam ettirilmesi mümkün müdür?

Bu koşullar altında Türkiye'nin kendi ekonomik gücü üstünde silahlı kuvvetler bulundurulması, Türk Ulusunun çıkarları ile bağdaşmakta mıdır?

10- Üs ve tesislerin yeniden faaliyete geçmelerine müsaade edildiğine göre;

a- Bu üs ve tesislerde veya benzeri yerlerde, ve bunlarla ilgili diğer hizmet yerlerinde ne kadar Amerikan askeri ve sivil elemanı bulunmaktadır?

b- Bu üs ve tesislerde veya benzer yerlerde radyo faaliyetleri, dışardan getirilen veya yurtiçinden götürülen her türlü malzemenin gümrük işlemleri, kantin faaliyetleri, posta işlemleri, okul işlemleri, adalet işlemleri hangi yasalara göre işlem görmektedir?

c- Bu üs ve tesislerde veya benzer yerler ve de birlikler Türk Genel Kurmay Başkanlığına ve Türk Komutanlığına mutlak emir ve komutası altında mıdır? Değilse hangi yasa ve yasalara dayanarak Türkiye de bulunmakta ve faaliyette bulunabilmektedirler?

11- Aralık 1978 tarihli Nato Savunma Bakanları toplantısında üç yıldan beri tartışılan, Nato'nun dakikalarla ölçülen erken ihbar elde edebilmesi için şimdilik maliyeti 1.9 milyar dolar kadar olduğu tartışılan -100 milyar TL- tutarındaki AWACS projesine Türkiye de katılmış bulunmaktadır.

Türkiye ile ABD arasında 1964 yılından bu yana geçen olaylardan sonra Türkiye'de yeni bir üssün kurulmasına izin verilmesinin ve böyle bir projeye katılmanın ana nedenleri nedir? Özellikle barış zamanı bu uçaklarla sağlanacak bilgilerin Türk Silahlı Kuvvetlerince kullanılabilme olasılığı var mıdır? Varsa nedir?

12- Türkiyenin; gerek ABD ile olan ilişkilerinde, gerek NATO'nun Avrupa üyeleriyle yaptığı temaslarda sürekli olarak Türkiye'nin ekonomik gücü üstünde savunma yükümlülükleri taşıdığı, ve savunmanın ekonomik güçten ayrılamayacağı belirtilmektedir. Buna karşın halen Türkiye'ye elle tutulur bir ekonomik ve askeri yardım, yapılmadığına göre devlete mali ve askeri külfetler ve sorumluluklar yükleyen Awacs projesine ve de orta menzilli (halen Pershing II ve cruise) nükleer füze yapım projeleri masraflarına katılması Türk ulusunun çıkarları ve de ekonomik gücüyle bağdaşmakta mıdır?

13- 8 Mart 1968 günlü akşam gazetesinde Amerikan askeri komutanlarının elinde çok gizli (Top-Secret) ve gizli (Secret) gibi gizlilik derecesine havi yetki belgelerinin fotokopileri yayınlanmıştır. Bunlar bir mektup teatisi şeklinde hazırlanmışlardır. Bu belgelerden anlaşıldığına göre "anlaşmayı yapan ülkede karışıklıklar çıkar ve hükümetin aldığı tedbirler etkisiz kalırsa, o hükümette yardım talebinde bulunursa, veya Amerikan komutanlığı, o hükümetin etkili bir şekilde karışıklığı önleyecek durumda olmadığına kanaat getirirse, Amerikan kuvvetleri kendi güvenliğini korumak için o ülkenin bazı bölgeleri ile önemli tesislerini işgal eder" demektedir.

Amerikan Askeri Komutanlıklarına yetki veren ve büyük elçiler tarafından ilgili Hükümete sunulmak suretiyle uygulamaya olanak verecek olan "mektup teatisi" şeklinde hazırlanmış olan bu gibi belgelerin Türkiye de uygulanma yasal ve askeri olanağı var mıdır?

14- ABD üs ve tesislerinde Türk Komutanlarının gerçek görev, yetki ve sorumlulukları nelerdir? (JUSMAT, TUSLOG, ve bağlı birlikleri dahil)

15- Üs ve tesislerin yeniden faaliyete geçirilmesi sonucu Türkiyenin artan savunma riskinin ve masraflarının karşılanması ve savunma sanayiinin gerçekleştirilmesi için ABD hükümeti, Türkiye'ye ne koşullarda ve ne miktar ödeme yapmayı taahhüt etimiştir? Bu taahhüdün herhangi bir etki ile ABD Kongresi veya hükümeti tarafından durdurulamaması garantisi var mıdır? Varsa, nelerdir?

16- Türkiye, ülkesinde doğrudan ABD'ye üs vermek ve de buralarda silahlı kuvvet bulundurulmasına müsaade etmekle, başta komşuları olmak üzere Ortadoğu ülkelerine, özellikle son günlerde İran'a karşı zaman zaman kendi iradesi dışında barışçı, ulusal politikasına ve ulusal çıkarlarına ters düşmektedir. Türkiye'de Türk Komutanların emir ve komutası dışında doğrudan NATO veya Amerikan üs, tesis, silah ve personel bulundurulması Türkiye'nin bugünkü durumuyla ülkesine herhangi bir saldırıya karşı savunma fikrine uygun düşmemektedir. Lübnan olayı, U-2 olayı, Karadeniz'de Amerikan uçağının düşürülmesi olayı, Mısır-İsrail savaşları ve hatta Kıbrıs Barış Harekatı bu sakıncayı açıkça vurgulayan, gerekli tedbirlerin alınmasını gerektiren tipik olaylardır. Ancak bu konuda etkin herhangi bir tedbir alındığı bilinmemektedir. Hala 30 yıl önceki varsayımlardan hareket edildiği gözlenmektedir. Şayet gerekli etkin tedbirler alınmışsa, bunların neler olduğu ulusa açıklanmalıdır.

17- Türkiye'yi sımsıkı bağlayan ve TBMM'nin iradesi dışında bir savaşa sürükleme olasılığı da bulunan Amerikan üs ve tesislerinin ve de Silahlı Kuvvetlerinin varlığının eskisi gibi aynen veya genişletilmiş bir şekilde devam ettirilmesi Türkiye'nin ulusal çıkarları ve barışçı ulusal politikası ve de Atatürkçü tam bağımsızlık anlayışı ile bağdaşması mümkün müdür?

PİTTİ

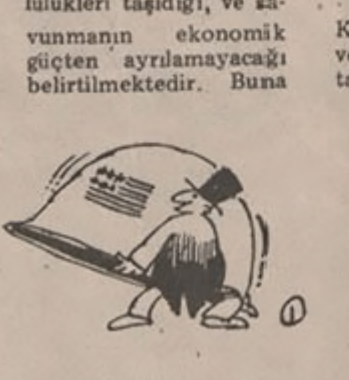

①

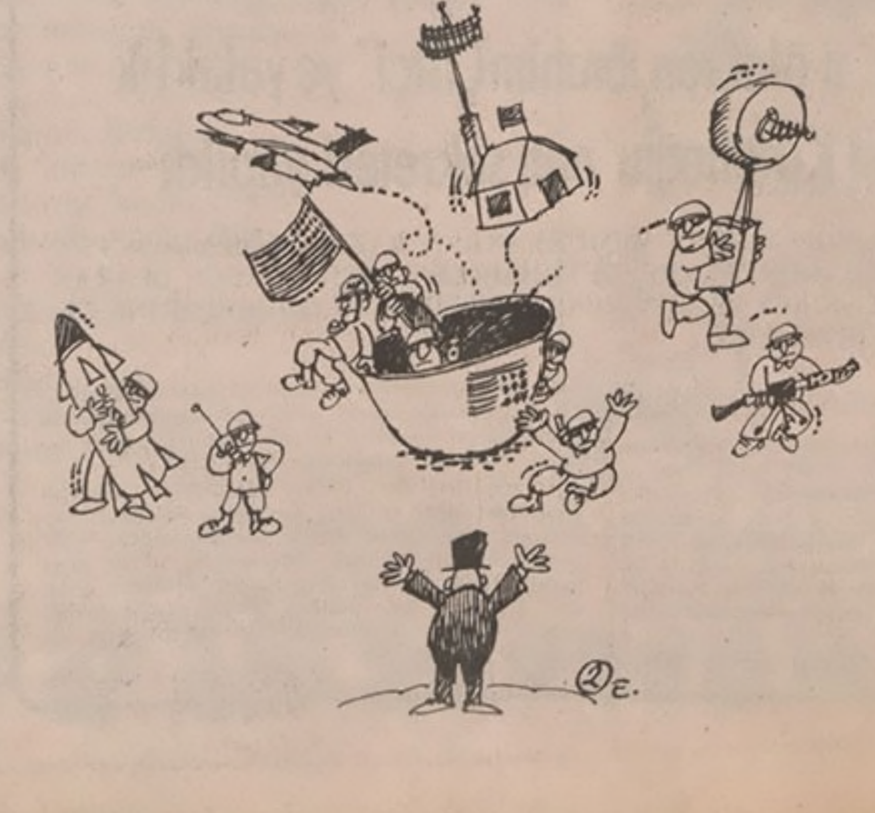

②ε.

Demokrat OKURLARINDAN MEKTUPLAR

"Daha hâlâ öğretmenlerimiz yok"

Sayın Demokrat yazarları halka ve halkın mektuplarına ayırdığınız bu köşe için size teşekkür ederiz. Bu köşeyle halkın sorunlarını ilgililere duyurmaktasınız. Okul olarak bizim de ilgililere duyrulacak sorunlarımız var. Bizim en önemli sorunumuz öğretmen yokluğu, öğretim yılı yarıya geldiği halde hâlâ fizik, kimya öğretmeni gelmedi. Bunlar gelmediği gibi bir de edebiyat ve İngilizce öğretmenlerimiz alındı. Yerine hiç öğretmen geldiği yok. Bizlerin bazılar bu yıl, bazıları gelecek yıl üniversite imtahanlarına gireceğiz, başarımız ne olacak? Tabi hiç. Öğretmensiz okullarda öğrenim gören bizler, özel okullarda ve paralı okullarda öğrenim gören kişilerle aynı şartlar altında aynı sorularla imtahana sokulursak kazancımız tabii ki hiç olur.

Bazı okullarda öğretmen fazlalıkları olduğunu duyuyoruz. Öğretmenlerin haftada 4-5 derse girdiği yerler var. Acaba bunu ilgililer görmüyor mu? Bir yerde öğretmen fazlalığı varken, bir yerde öğretmen yokluğu çekildiğini görmüyorlar mı? Belki de görüyorlar da görmezlikten geliyorlar. Çünkü istemiyorlar köylünün, emekçinin okumasını, Okuyup ta hakkını aramasını. Korkuyorlar emekçi çocuklarının okumasından. Onun için bizi okutmamak bizi bilgisiz bırakmak istiyorlar. Ama bu işi düpedüz zorbalıkla yapmıyorlar, çünkü Türkiye'de demokrasi var diyorlar.

OVAKENT LİSESİ'NDEN
DEVRİMCİ ÖĞRENCİLER

"MYO'daki polisler alınsın"

Demokrat iyi ki çıktı. Okurlarına da bir köşe ayırmış olması gerçekten sevindiricidir. Eğer bu çizgisini sürdürürse, biz de Demokrat'ı almaya devam edeceğiz. Ta ki onun da sesi soluğu kesilinceye kadar... Ta ki onun da çizgisi kitlelerin dışına çıkmasına dek...

Biz DGSA Beşiktaş Mimarlık Yüksek Okulu öğrencileriyiz. Şu an son derece önemli bir sorunumuz var. Eğer bu sorunumuzu yansıtırsanız seviniriz.

Okulumuzda sürekli bekleyen iki Pol-Bir'li polis var. Bu polisler güya okula düzeni sağlamaya gönderiliyorlar ama tam tersini yapıyorlar. Dilerseniz tek tek ne yaptıklarını dökelim biraz.

Bir kez bu polisler tarafsız davranmıyorlar. Taraf tutuyorlar faşistlerden yana tavır koyuyorlar. İkincisi, okuldaki görevli memurlara sataşıyorlar. Üçüncüsü, en ufak bir olayda, hemen öğrenci temsilcilerini arıyorlar ve böylelikle onların okula gelmelerini engellemiş oluyorlar. Beşincisi bu polisler yüzünden kız arkadaşlar içten içe rahatsız olmaktadırlar. Altıncısı, okula sanki bomba atılacakmış gibi davranıp, ihbar aldık diyerek, provokatif bir takım hareketlere girişiyorlar.

Sorduk, soruşturduk bu aynı polisler gittikleri başka yerlerde de aynı davranışlarda bulunuyorlarmış.

Okul Senatosu'na başvurduk, alın bu polisleri buradan diye. Şimdilerde bir de imza kampanyası açtık. Bir de Sıkıyönetim Komutanlığı'na başvuracağız, alsınlar diye bu polisleri.

Eğer ilgililer biraz olsun sağır kalmazlarsa isteklerimize, okulda öğrenim kesintisiz sürebilir. Tam tersi olur da bu polisler okulda kalırlarsa, okuldaki tüm öğrencilerin sürekli bir huzursuzluk içinde kalacakları açıktır.

İçten başarı dilekleriyle

DGSA-MYO'dan bir grup öğrenci

Samandağ'da 430 öğretmen eyleme katılmıştır

Demokrat Gazetesi çıkalı gözlemleyebildiğimiz kadarıyla büyük ilgi görmekte ve birkaç saat içinde tükenmektedir. Bazı gazetelerin aksine Siz bir ölçüde ve daha cesaretli bir adımla, halka hitap ederek, basın ve yayın hayatına başlamış oldunuz. Her zaman günlük yayında gerçek demokrasinin sesini yükselteceğinizi, geniş ve saygın kadronuzla bunun üstesinden geleceğinize inanıyoruz. Çünkü yalnız değilsiniz. Demokrasi güçleri demokrasiye de, demokratlara da sahip çıkacaktır.

24.11.1979 günü öğretmenlerin koymuş olduğu bir günlük boykot, okullarda , fabrikalarda yükselen işçi mücadeleleri bunun bir göstergesidir. Öğretmen eylemine burjuvazi tüm gücüyle, TRT'siyle, basınıyla, tüm kurumlarıyla saldırdı. Birçok iğrenç yollarla eylemi kırmaya uğraştı. Eyleme katılan beş bin, on bin, yüzde üç derken arkasından öğretmenlerin açığa alınması geldi. İlçemiz Samandağ'da 430 öğretmen eyleme katıldı. Sayın vali beyin basına verdiği ve sizin de gazetenizde çakın Hatay'da 140 kişi değil 1500'ün üzerinde katılım olmuştur. Sadece merkezde 50 öğretmen arkadaşımız açığa alınmıştır. Yanlışlık yaptığını, derse girmiş gibi görünen öğretmenleri afederim diyen sayın vali önce kendisini afettirsin. Biz mücadeleden hiçbir zaman yılmayacağız.

Samandağ'dan bir öğretmen

OLAYLAR GÜNLÜĞÜ

5 ölü 10 yaralı 2 patlama

ANKARA

İncesu semtinde silahlı saldırıya uğrayan İrfan Sipahi ağır yaralandı ve Hacettepe Hastanesinde tedavi altına alındı. Hastane yetkilileri yaralının sağlık durumunun ciddi olduğunu bildirdiler.

ANTAKYA

Samandağ ilçesinde "Afganistan'ın işgalini lanetliyoruz" başlıklı bildiri dağıtan TİKP'li bir gruba İGD'li oldukları öne sürülen bir grubun müdahalesi üzerine çıkan kavgada 2 kişi yaralandı. Yaralıların TİKP'li olduğu bildirildi.

ESKİŞEHİR

İ.T.İ.A.'ya bağlı Ecza Kimya Yüksek Okulu ikinci sınıfında ders yapıldığı sırada öğrenciler arasında başlayan kavgada 12 öğrenci gözaltına alındı.

Taşbaşı semtinde bulunan bir bankaya "Emperyalist Rusya'ya karşı Afgan'lı akıncı güçlerin mücadelesini destekliyoruz— Akıncı Güçbirliği" imzalı pankart asıldı ve aynı bankanın bir başka penceresine de boru içine yerleştirilmiş patlayıcı madde konuldu. Daha sonra patlayan bomba çevredeki camların kırılmasına yol açtı.

TATVAN

Tatvan Lisesinde meydana gelen çatışmalar sonucunda öğrenime süresiz olarak ara verildiği bildirildi. Bitlis Valisi Ertan Yaramanoğlu "Tatvan Kaymakamının yazılı emrini tebelliğ etmeyen 2 öğretmene işten el çektirilince bir grup öğrencinin gösteri yaptığını, buna karşılık veren bir başka grupla çatıştıklarını" öne sürdü. Olaylar sırasında bir öğrenci, bir öğretmen ve bir polisin hafif şekilde yaralandıkları açıklandı.

ORDU

İstanbul Feriköy pastanesinden Ordu'ya M. Zeki Akpınar adına gönderilen kolide bomba çıktığı açıklandı. Ordu'da bomba uzmanının bulunmaması nedeniyle bomba tesirsiz hale getirilemedi ve gelecek olan uzman beklenmeye başlandı. Bombanın, Zeki Akpınar'ın oğlu sağ görüşlü Serdar Akpınar'a yollanmış olabileceği iddia edildi.

TARSUS

Endüstri Meslek Lisesinde önceki gün çıkan olaylarla ilgili olarak gözaltına alınan 26 öğrenciden 10'u tutuklanarak cezaevine konuldu.

URFA

Siverek ilçesinde Sak köyüne yapılan silahlı baskında Beyaz Tüysüz ve oğlu Veli Tüysüz öldüler.

Siverek Merkez Kapalı Cezaevine dışardan açılan ateş ile birlikte 5 siyasi tutuklu kaçırıldı. Hapisten kaçan Erkan Uzun, Sinan Kırvar, Osman Aslan, Osman Turhan ve Mehmet Ballı Apocu olarak bilinmekteydi.

GAZİANTEP

DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası üyesi Hayri Aslan silahlı saldırı sonucunda öldürüldü.

TRABZON

Trabzon İ.T.İ.A.'da öğrenim özgürlüğünü engellemekten Metin Şahin, Ferhat Midi, Selahattin Hamzaoğlu, Ali Kıbrıs, Behçet Büyük adlı öğrenciler yakalanarak tutuklandı.

TURGUTLU

Turgutlu PTT Müdürlüğü havale servisinde çalışan ve devrimci olduğu bildirlen Ali Koflar adlı memur işinden eve dönerken yaylım ateşine tutuldu ve ağır biçimde yaralandı

SAMSUN

Erdem Yedibela adlı sağ görüşlü olduğu bildirilen bir işçi Barbaros geçidi Kaptanağa sokakta başından yaralı olarak bulundu. Tedavi altına alınan Erdem Yedibela kurtarılamayarak öldü.

ADANA

Denizli mahallesinde Mehmet Gület'e ait kahvehaneye açılan ateş sonucu soyadı öğrenilemeyen Zahit adlı bir kişi öldü, Hasan Yalıklı ve Ünal Beykoz adlı kişiler de ağır yaralandı.

Dörtyol ilçesinde Hulusi Öktem'e ait bir kahvehaneye patlayıcı madde atılması sonucu büyük hasar meydana geldi.

İSTANBUL

Kasımpaşa Lisesi son sınıf öğrencisi Hakan Yanardağ Kulaksız 5—6 faşistin saldırısına uğrayarak bacağından yaralandı. Hakan Yanardağ, Beyoğlu İlkyardım Hastanesinde tedavi altına alındı.

Haliç köprüsünde devriye gezen Rıfat Veral adlı ere bir otomobilden ateş açıldı, olayda yaralanan olmadı.

Bakırköy Siyavuşpaşa'da şüphe üzerine aranan kimliği açıklanmayan bir şahıs polislere ateş açtı, ancak çatışmayla ele geçirildi.

Bakırköy'de Esenler yolu üzerinde sağ görüşlü Cengiz Ünlü adlı bir eczacı kimliği belirsiz kişilerin silahlı saldırısı sonucu ağır biçimde yaralandı. Yaralı Çapa Tıp Fakültesinde tedavi altına alındı.

Doğan Öz'ü öldüren

(Baştarafı 1. Sayfada)

"POLİS BASKI YAPIYOR"

Cumhurbaşkanına gönderdikleri mektuplarında kurumda görevlendirilen polislerin iş hayatlarına müdahale ettiklerini, kadın—erkek ayırımı yapmaksızın herkese hakaret ettiklerini belirten ve kendilerine her türden baskının uygulandığını kaydeden memurlar, Belediye tarafından servislerinin toplu taşında kullanılması üzerine başlanan "serbest kart" uygulamasının kaldırılmasıyla yollarda perişan olduklarını ve işe geç kalmaları gerekçesiyle idari cezalara uğratıldıklarını bildirdiler. Memurların Korutürk'e gönderdikleri mektupların içeriği özetle şöyle:

"Ben, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı çalışanlarından biriyim. Yeni siyasi iktidar ile birlikte Bakanlığımızda her türden baskı gündeme getirilmeye başlandı. İlk uygulama olarak 17 arkadaşamız gerekçesiz olarak sürgün edildi. Bu sayının 282 olduğuna ilişkin çok yaygın haberler sözkonusu. Böyle bir baskılanma altında tüm arkadaşlarımız suskunluğa tedirginliğe itilmeye çalışılıyor. Çalışmanın en temel ögelerinden olan işyeri huzuru tümüyle yok edildi... Polis, gerekçesiz aramalar yapmaya bay - bayan ayırdetmeksizin arkadaşlarımıza hakaret etmeye değin her türden bakıyı uyguluyor"...

BULAŞIKÇILIKTAN MEMURLUĞA MEMURLUKTAN BAHÇIVANLIĞA!

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nda çalışan ilerici ve devrimci memurlar üzerinde uygulanan baskı ve kıyımların yanısıra, Bakanlık'ta daha önce çaycı veya bulaşıkçı olarak çalışan ve çevrede "aşırı sağcı" olarak bilinen kişiler memur kadrolarına, daha önce bulaşıkçılık yapan Satılmış Şahin'in de şimdi danışma memurluğuna getirildiği öğrenildi. Bu arada, belli kadrolarda yetenekli bazı ilerici memurlar ise "meydancı, çaycı veya bahçıvan" gibi görevlere atandı.

ÇİFTÇİ'Yİ VE SİLAHINI SAKLADIĞI İÇİN TUTUKLANAN BAYAN MÜSTEŞAR SEKRETERİ YAPILDI

Yurtsever savcı Doğan Öz'ü katletmekten idam cezasına çarptırılan İbrahim Çiftçi'yi ve silahını sakladığı, katile yardımcı olduğu gerekçesiyle tutuklanan ancak cezaevinde bir süre yattıktan sonra bırakıldığı öğrenilen Ayşe Yıldız, "aşırı sağcı" olarak tanınan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Müsteşarı Necdet Seçkinöz'ün sekreteri yapıldı. Ayşe Yıldız'ın özel olarak bakan Esat Kıratlıoğlu'nun sekreterlik görevini de yürüttüğü bildirildi.

Öte yandan, CHP ağırlıklı hükümet döneminde emekliye ayrılan ve aşırı sağcı olarak tanınan Şeyda Ödyakmaz adındaki bayan yöneticinin de tekrar göreve getirildiği öğrenildi.

ABD haberalma

(Baştarafı 1. Sayfada)

güçlerin Afgan Ordusu olduğunu, Sovyetlerin de, şimdiye kadar ancak bir helikopter ve 200—250 dolayında asker yitirdiğini öne sürdüler.

İngiltere

(Baştarafı 1. Sayfada)

mesini durdurmak için Batı yanlısı ülkelerin bir araya getirilmesinin özel bir önem kazandığını vurguluyorlar.

Necdet

(Baştarafı 1. Sayfada)

Ankara Gülveren Lisesi öğrencileri bir açıklamayaparak, okulu faşistleştirmek amacıyla öğrencilerin baskı altında tutulduğunu söylediler. Öğrenciler Necdet Bozkurt'un öldürülmesini protesto amacıyla dersleri boykot ettiklerini, ancak jandarmanın sokakta gördüğü herkesi okula zorla sokarak ders yaptırmaya çalıştığını belirttiler.

Ayrıca Gülveren Lisesi öğrencileri Kahramanmaraş faşist katliamı protesto gösterileri gerekçe gösterilerek açığa alınan 15 öğretmenlerinin görevlerine iade edilmesi için direniş yaptılar. Direniş sırasında okulu işgal etmek isteyen faşistlerin, öğrencilerin direnmesi sonucu okula alınmadıkları kaydedildi.

TÜMÖD

(Baştarafı l. Sayfada)

Alkan dün basına verdiği yazılı demeçte öldürülen öğretim üyelerinin anılarını yaşatmak amacı ile TÜMÖD olarak 4 yeni ödül koyduklarını ifade etti. Türker Alkan, demokratik ve özerk üniversite mücadelesine katkıda bulunanlara her yıl verilmekte olan TÜMÖD Seha Meray Ödülü'nün yanısıra Bedrettin Cömert Kültür ve Sanat Ödülü, Necdet Bulut Fen ve Teknik Bilimler Ödülü, Ümit Doğanay Hukuk Ödülü ile Cavit Orhan Tütengil Toplumsal Bilimler Ödülleri'nin de konmasının kararlaştırıldığını açıkladı. TÜMÖD Genel Başkanı Alkan adaylık için son başvuru tarihinin 10 Şubat 1980 olarak belirlendiğini de sözlerine ekledi.

YİTİK

Büyük Dersane kimliğimi yitirdim, geçersizdir.

Turgut KAYA

(Demokrat: 139)

Yıldız

(Baştarafı 1. Sayfada)

TC'ni, Amerikan koruyuculuğuna sokan ünlü anlaşmayı inatla meclislerden kaçırarak ancak 14 ay sonra (ihtilalden az önce), tüm karşı uğraşlara karşın meclisten elçabukluğu ile geçirme, hatta kore savaşına girerken bile meclise danışmama taktiğini bugün de uygulamak istemektedirler.

Anayasa'nın 65. maddesindeki açık ve kesin buyruğa karşın, adına "Temel anlaşma" denen tomar içine sokulan ikili anlaşmaların bugün yeniden alacakları biçimleri ile ve devler arasındaki savaşa ilişkin yükümlülüklerimizi belirleyecek SİA (adı bile yutturma olan) nın meclislerden kaçırılma uğraşı asla iyiniyetlere yorumlanamaz.

Anlaşmaların ileriye dönük pazarlıklara (kongre nin onaylaması için sürekli istemlerde bulunma, Yunanistan'ı okşama ve Kıbrıs'ta teslimcilik) ve yeni güçlüklere yada dış karışımlara araç edileceği kuşkusu da kaygılarımızı büsbütün artırmaktadır.

Belirttiğimiz nedenlerle, Türkiye için yaşamsal önemde olan konuda tüm parlementerleri vehatta AP'li parlamenterleri de sorumluluklarının gereğini yapmaktan kaçınmamaya çağırmayı bir görev sayarım."

ABD üsleri

(Baştarafı 1. Sayfada)

nu başlatılan savunma işbirliği görüşmeleri dün sonuçlandı. Görüşmelerin konusu olan üsler hakkında genel bir anlaşmaya varıldığı ve iki taraf hükümetlerinin onayı alındıktan sonra anlaşmanın parafe edileceği öğrenildi. Resmi gazete'nin dünkü sayısında yayınlanan bir kararname ile de üslerin geçici statüsünün 45 gün daha uzatıldığı bildirildi.

Resmi Gazetedeki Bakanlar Kurulu kararında şöyle denildi:

"Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Birleşik Devletleri arasında Bakanlar Kurulunun 4 Ekim 1978 tarihli ve 7/16520 sayılı kararı uyarınca başlatılan savunma ve ekonomik işbirliği anlaşması müzakerelerinin sonuçlanma safhasına yaklaşması sebebiyle 9 Ekim 1979 tarihinden itibaren 3 ay süre ile uzatılmış ve 9 Ocak 1980 tarihinde sona erecek olan savunma tesislerine uygulanan geçici statünün, sözkonusu anlaşmanın parafe ve imza işlemlerinin tamamlanması bakımından, 9 Ocak 1980 tarihinden itibaren 45 gün daha uzatılması: Dışişleri Bakanlığının 8/1/1980 tarihli ve MGGM/MGAD-6170/80/FRE—115 sayılı yazısı üzerine, Bakanlar Kurulunca 8/1/1980 tarihinde kararlaştırılmıştır."

NE ALIRSAN 12.5

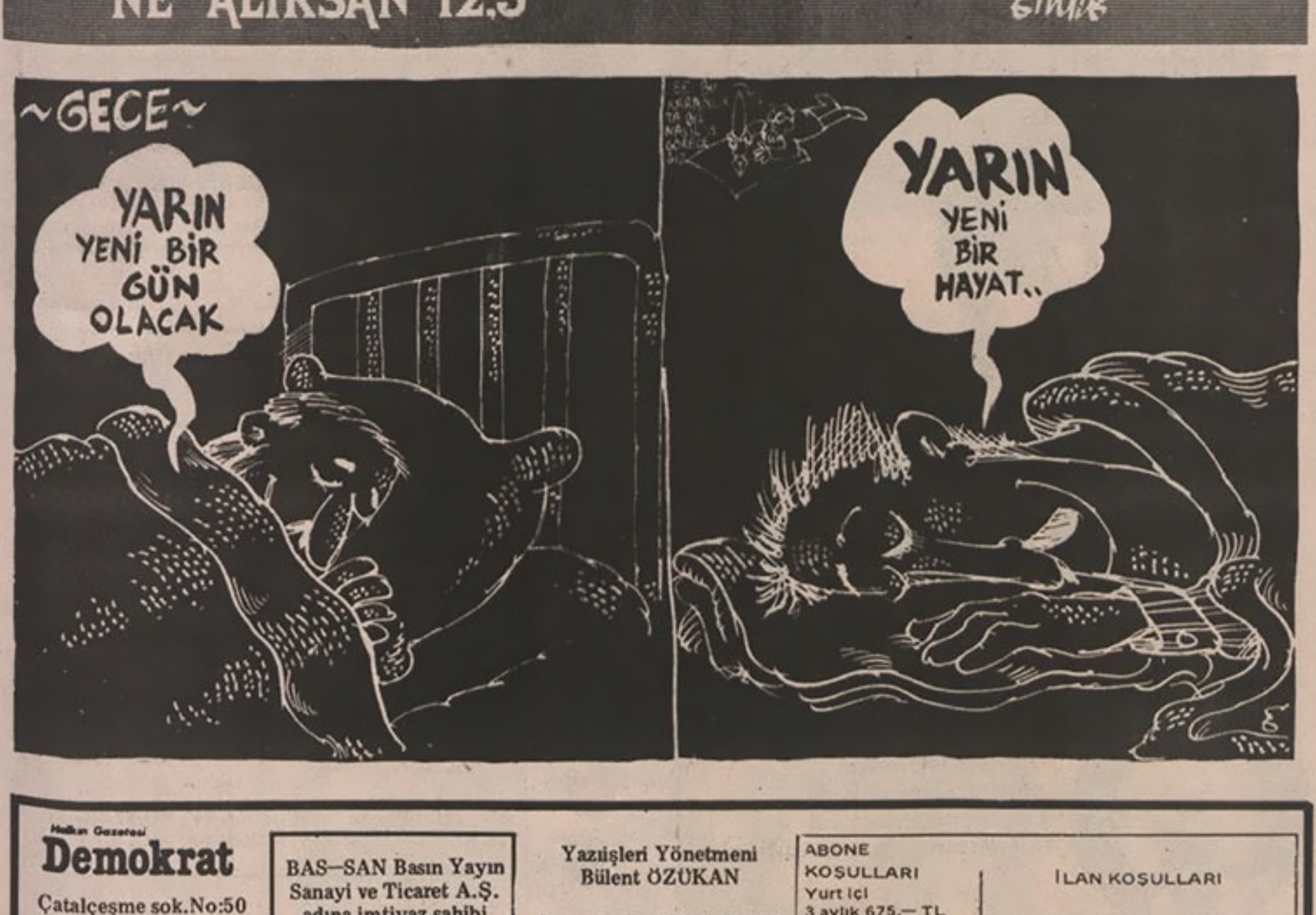
~GECE~
YARIN YENİ BİR GÜN OLACAK
YARIN YENİ BİR HAYAT..

Halkın Gazetesi
Demokrat
Çatalçeşme sok.No:50
Cağaloğlu/İSTANBUL
Telefon: 28 08 15
Yıl: 11 Sayı: 3258/16
Ankara Bürosu:
Konur Sok. 24/19
Kızılay/ANKARA
Telefon: 17 01 41

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Yönetmeni Bülent ÖZÜKAN

Sorumlu Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ

ABONE KOŞULLARI
Yurt içi
3 aylık 675.— TL
6 aylık 1350.— TL
1 yıllık 2700.— TL
Yurt dışı
3 aylık: 1350
6 aylık: 2700
1 yıllık: 5400

İLAN KOŞULLARI
2,3. sayfalar (süt.cm) 400 — TL.
Devam sayfaları (süt-cm) 450 — TL.
İlan sayfaları (süt-cm) 320 — TL.
Doğum, nişan, evlenme, ölüm, teşekkür (1 süt, 5 cm) 700 — TL.
Yayın ilanları .... 400 — TL.
Küçük ilanlar (kelimesi) 10 — TL.

Demokrat ofset tesislerinde hazırlanmış Hürriyet ofset tesislerinde basılmıştır.

Öğretmen kıyımı

(Baştarafı 1. Sayfada)

lilerine gönderdikleri telgraflarla tepkilerini dile getiren öğrenciler, haksız işlemin düzeltilmesi amacıyla pek çokokulda ilan ettikleri boykot eylemlerini sürdürmektedirler. Derslere girmeyerek uygulamayı protesto eden öğrenciler ve velileri ile güvenlik kuvvetleri arasında sık sık tartışmaların çıktığı, direnen öğrencilerden bazılarının gözaltına alındığı ulaşan haberler arasındadır.

İSTANBUL'DA AÇIĞA ALINAN ÖĞRETMEN SAYISI: 1500'E ULAŞTI

Kıyım sonucu öğretmensizlikten, İstanbul'daki birçok okulun kapısına kilit vurulduğu gözlenirken, pekçok okulda da öğretmen açığı nedeniyle öğretimin fiilen durduğu bildiriliyor. Bu arada, binlerce öğrencinin derslere girmeyerek kıyım işlemini protesto ettikleri ve öğretmenleri göreve başlatılmadan derslere girmemede kararlı oldukları bildiriliyor.

Öğretmenlerin açığa alınmasına ilişkin protestolar devam ederken, yeni tayin edilen vekil öğretmenleri öğrenciler ve veliler istemiyorlar.

Birçok ilkokulda öğretmenlerimizi istiyoruz diye haykıran yüzlerce ilkokul öğrencisi, derse giren vekil öğretmenleri sınıfı terk etmek zorunda bırakan tavırlar alıyorlar. Dersleri hiç dinlemeyen öğrenciler vekil öğretmen girince şarkı söylüyor, ayaklarını sıralara uzatarak yeni öğretmeni protesto ediyor, tahtaya eski öğretmenlerini istediklerini yazıyor, hatta bazı okullarda sınıf kapılarına sıraları yığarak vekil öğretmenleri içeri sokmuyorlar.

Vekil öğretmenleri şaşkına çeviren bu tavırlar, onların açığa alınan öğretmenleri desteklemelerine de yol açıyor. Vekaleten atanan birçok öğretmen, kendilerinin derse girmelerinin öğretmenlerin haklı davalarını kırmak anlamını taşıdığını söylüyor.

Kendisiyle görüştüğümüz İstanbul'da bir ilkokul'a atanan Bayram Koç görevinden açığa alınan öğretmenlerin yerine vekillik yapılmasını uygun görmediğini belirterek, "Ben 3 ay önce öğretmenlik için başvurmuştum. Şimdi açığa alınan öğretmenlerin yerine benim gibi olanları göreve çağırdılar. Ancak bu şartlarda benim gibi arkadaşların da görev yapmasını uygun görmüyorum. Çünkü öğretmenler haklı bir davayı savunmuştur. Ve göreve dönmeleri en doğal haklarıdır. Bu nedenle vekaleten atanan tüm öğretmenlerin de derslere girmeyerek, açığa alınan öğretmenlerin haklı davalarına destek olmaları gerekir" dedi.

VELİLER DE ÖĞRETMENLERİN AÇIĞA ALINMASINA KARŞI

Öğretmenlerin açığa alınmasına veliler de büyük tepki gösteriyor. Birçok ilkokulda veliler öğrencileri okula göndermiyor. Alibeyköy Emniyettepe İlkokulunda da çocukların yerine kendileri okula giden veliler öğretmenlerin göreve iadesini talep ettiler.

İstanbul Şehit Kamil İlkokulunda iki çocuğu okuyan inşaat işçisi bir veli öğretmenlerin sadece ilerici ve devrimci olmalarından dolayı görevlerinden alındığını belirterek, "Biz öğretmenlerimizden memnunuz. Yeni öğretmenler istemiyoruz. Bize çocuklarımızın öğretmenlerini geri versinler. Bizim çocuklarımızı onlar iyi yetiştiriyorlar. Benim görüşüm öğretmenlerin hemen görevlerine geri verilmesidir. Yeni öğretmenlere çocuklarımız da tepki duyuyor" dedi.

Çağdaş

(Baştarafı 1. Sayfada)

lanarak kararlılığını gösterdiğini belirtti.

Tüm devrimcilerin, yurtseverlerin ve bu arada özellikle TÖB—DER'li öğretmenlerin yapmış oldukları protesto eylemleri gerekçe gösterilerek bir öğretmen kıyımına başlandığını belirtti

İlerici - demokrat

(Baştarafı 1. Sayfada)

Elazığ'a gönderildikleri öğrenildi.

MTA'DA DA KIYIM VAR.

Ankara'da Maden Teknik Arama Enstitüsü'nde de kıyımların başlatıldığı müdür, müdür yardımcısı ve şeflerin görevlerinden alınarak yerlerine iktidar yanlısı yeni yöneticilerin atandığı bildirildi.

MTA çalışanları yeni atanan yöneticiler tarafından işyerine faşist militanların doldurulduğunu, ilerici devrimci çalışanlara yoğun baskılar yapıldığını bildirdiler.

SSK'DA ÖRGÜTLÜ KİTLE ÖRGÜTLERİ KIYIMI PROTESTO EDİYOR.

Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü'ne bağlı işyerlerinde üyeleri bulunan demokratik kitle örgütleri, ortak bir açıklama yaparak, baskı kıyım ve sürgünlere karşı birlikte direneceklerini bildirdiler ve kıyım uygulamalarını protesto ettiler.

Öğretmen kıyımı tablosu

Hasköy Lisesi	İki öğretmen	Forum yapıldı. Dört öğrenci gözaltında.
Hoca İshak İlkokulu	Yedi Öğretmen	Veliler çocuklarını okula göndermiyor.
İhsan Şerif İlkokulu	Onbeş öğretmen	Veliler çocuklarını okula göndermiyor.
Çağlayan Zuhal İlkokulu	Yirmi altı öğretmen	Öğrenciler uzun bir yürüyüş yaptılar. Veliler Milli Eğitim Müdürlüğüne başvurdu.
Paşabahçe Çiğdem İlkokulu		Öğrenim durdu. İmza kampanyası açıldı.
Menekşe Ortaokulu		Öğrenim durdu. İmza kampanyası açıldı.
Halide Edip İlkokulu		Öğrenim durdu. İmza kampanyası açıldı.
Gaziantep Muhtarpaşa İlkokulu		Öğrenciler öğretmenlerin ifadeleri alınmak üzere götürüldüğü otobüsün önünü kestiler.
Şehit Kamil Balkan İlkokulu	25 öğretmen	Öğrenciler derslere girmeyi reddettiler.
Şair Baki İlkokulu		Öğrenciler derslere girmiyor.
Pertevniyal Lisesi.	6 öğretmen	Öğrenciler derslere girmiyorlar. Cumhurbaşkanına telgraf çektiler.
Eyüp Lisesi	Tüm idareciler	Öğrenciler derslere girmiyor.
Yeni Yıldız Tabya İlkokulu	Tüm öğretmenler	Veliler vekil öğretmen istemedikleri için çocuklarını okula göndermiyor.
Güzeltepe Alibeyköy İlkokulu	14 Öğretmen	Veliler öğretmenleringeri gelmesi için çalışmalar yapıyorlar.
Vefa Lisesi		Açığa alınan öğretmenler için yardım fonu açıldı.
1 Mayıs İlkokulu	Tüm Öğretmenler	Öğrenciler ve veliler çeşitli protesto eylemleriyle öğretmenleri geri istiyorlar.
Ümraniye'de iki İlkokul	Tüm Öğretmenler	Okullar kapandı.
Yeni Sahra İlkokulu	Tüm Öğretmenler	Öğrenciler vekil öğretmen istemiyorlar.
Kartal'daki okullarda	135 öğretmen	Öğrenciler yeni öğretmen istemediklerini bildiriyorlar.
İZMİR		
Menemen ilçesi okullarında	4 Öğretmen	Öğrenciler öğretmenlerin açığa alınmasını protesto ettiler.
BARTIN	28 Ortaokul 6 ilkokul öğretmeni	Öğrenciler öğretmenleri geri istediklerini bildirdiler.
DENİZLİ	Çok sayıda öğretmenin yanısıra memurlar da açığa alındı.	Tepkiler sürüyor.

Anayasal kurumlar

(Baştarafı 8. Sayfada)

gelişen ölçülerde savunan bir parti niteliği almıştır. 1961 Anayasasının hazırlanmasında etkinliği olan CHP, AP iktidarları döneminde anayasal düzenin ülkemizde yerleşmesi mücadelesinde ön saflarda gözukmüştür.

12 Mart döneminde CHP ezilmek istenen sol potansiyele dayanma yoluna gitmiş ve 1973 seçimlerinde bu nedenle oy sayısını büyük ölçüde artırmıştır. 1974'deki kısa süreli iktidarından sonra oluşan Milliyetçi Cepheye karşı demokratik direnişte bu parti demokratik güçlerle ittifakını sağlamlaştırmıştır. 1977 seçimlerinden demokratik sol eğilimli bir programla iktidar olan CHP'nin iki yıla yaklaşan yönetiminde demokratik özlemlere ters düşen davranışları 14 Ekim seçimlerinde olumsuz sonuçlarını vermiş ve iktidardan düşmesine yolaçmıştır. Bugün AP iktidarının sahip çıktığı demokratik hak ve özgürlükleri kısmaya yönelik yasa tasarıları CHP ağırlıklı hükümet tarafından parlamentoya verilmiş olması bu parti için gerçekten büyük bir talihsizliktir. Ancak ülkenin bugün içinde bulunduğu koşullarda CHP faşizme karşı mücadelede bir tarafa bırakılacak bir güç değildir. CHP'nin dayandığı sosyal tabakaların giderek ezilmesi bu partiyi yeniden demokrasiden yana güçlerle ittifaka zorlayacaktır

Bu bakımdan CHP 14 Ekim seçimlerinde uğradığı yenilginin şaşkınlığından kurtularak demokrasiden yana bir tutumu benimsemelidir.

Soru: Burada karşımıza bir süreç sorunu çıkıyor. Baskı yasaları parlamentoya gelmiştir. Süratle çıkarılması için CHP Genel Başkanı Meclis grup yöneticileri ve CHP il Meclis Başkanı AP'den çok ivedi bir gayret içindedirler. Siz süreç açısından bu yaklaşıma nasıl bakıyorsunuz?

Yanıt: CHP yöneticilerinin açıkladığınız tutumları yukarda belirttiğim umudu gölgeleyen bir nitelik taşımaktadır. Ancak Parti meclis grubunun önemli bir bölümü CHP yöneticilerinin tutumlarına ters bir yönde mücadeleye girişmişlerdir. Bir parti sadece lider kadrosunun davranışlarıyla değerlendirilemez. Özellikle Meclis grubunun otuzu aşkın üyesinin merkez yönetimine karşı davranışlarını belirlemeleri önemli bir gelişmeyi vurgulamaktadır. Parti içi demokratik muhalefetin yönetimi ve örgütün tabanını etkilememesi olanaksızdır. Bugün CHP'nin yönetimini elinde tutanlar toparlanma sürecinin giderek kısaldığını herhalde görmelidirler.

Soru: Siz baskı yasalarına Türkiye'de emperyalist sisteme bağlı kapitalizmin temsilcilerinin neden gerek duyduğunu belirlerken bunun karşısında demokrasi güçlerinin mücadele vereceğini ve bu noktada sistemin kendi bütününde daha da açığa düşeceğini vurguladınız. Bu arada sistem bugün bir yandan demokratik çizgilerde bir yasal faşizmi oluştururken, diğer yandan da kendi yasaları dışında bir faşizmi örgütleyerek ayrıca bir baskı vurgulamaktadır. Bu arada mahkemelerin önünde mahkum edilmiş faşist katliamcılar adeta ellerini kollarını sallayarak kaçmaktadırlar. Bunlara bugün bir yenisi eklenmiş otobüstenindirdiği üç yurtsever genci Maslak'ta kurşuna dizen ve 36 yıla mahkum olan Alpaslan Alpaslan da cezaevinden kaçırıldı. Bu konunun konumuzla sizce bir bağlantısı var mıdır?

Yanıt: Demokrasiden yana kişi ve kurumlara karşı yasal görünümlü bir siyasal partinin güdümünde yasa dışı örgütlerle uygulanan faşist terör bugün devletin uygulamak istediği terörle birlikte yürütülmek istenmektedir.

14 Ekim seçimlerinden önce MHP, CHP ağırlıklı hükümet döneminde yakalanarak yargılanan ve mahkum edilen faşist teröristler için af ilan edileceğini açıklamıştı. MHP yöneticilerinin cezaevlerinde bulunan bazı ülkücü komandolara bunu açıkca bildirdikleri kanıtlanmıştır. Affın gerçekleşmemesi ceza evlerinden adam kaçırmak eylemleriyle karşılanmak istenmektedir. Abdi İpekçi'nin katil sanığı Ağca'nın askeri bir cezaevinden devlet içinde görevli unsurların yardımıyla kaçırıldığı sıkıyönetim makamlarınca açıklanmıştır. Alpaslan Alpaslan isimli komando hükümlünün de Yozgat cezaevinden kaçırıldığı anlaşılmaktadır. Bu suretle ceların etkinliği ortadan kaldırılmakta ve faşist terörün uygulayıcıları cesaretlendirilmektedir. Bu durumda alınması istenen yasal önlemlerin şimdiden etkisiz kılındığı daha doğrusu faşist teröre karşı bir etki yapmayacağı anlaşılmış bulunmaktadır. Bir başka gerçek de faşist terör'ün devlet içinde yuvalanmış odaklarca korunduğudur. Yozgat Cezaevinden bir faşist hükümlünün kaçırılmış olmasından doğan sorumluluk bugünkü hükümete aittir.

Ecevit:AP ile

(Baştarafı 1. Sayfada)

Daha yeni hükümetin kuruluşundan önce bilindiği gibi sorunlarınbu boyutlara varmasını önlemek, geçerli çözümleri getirebilmek için, iki büyük partinin kafa kafaya vermesi, gerekirse el ele vermeleri gerektiğini ve buna hazır olduğunu belirtmiştik. Bu yönde ben üst üste çağrılarda bulundum. Fakat tüm uyarılarımıza ve iyi niyetlerimize karşın sorunları çözmeyecek fakat ağırlaştıracak bir hükümet biçimi ve tutumuyla ortaya çıkılmıştır. Bizim dışımızda ve bizim desteğimiz istenmeksizin kurulmuş bir hükümet vardır ortada. Bu durumda çok partili demokrasi kurallarına göre bize düşen işlev sadece muhalefet işlevidir. Muhalefet malzemesi de takdir edileceği gibi hergün artmaktadır. Ama biz bu durumu istismar etmek şöyle dursun gerilimi yumuşatmak hükümetin çalışmasını kolaylaştırmak için elimizden geleni yaptık ve yapıyoruz. Herhalde hiç kimse iki ay gibi bir sürede sorunların bu kadar ağırlaşmasından CHP muhalefetini sorumlu tutamaz.

Grubumuzdaki ve Genel Yönetim Kurulumuzdaki görüşmelerde CHP'nin nasıl bir sorumluluk bilinci içinde olduğu kanıtlanmıştır. Kendimiz hükümetteyken uğradığımız insafsız saldırıların ve engellemelerin burukluğunu taşımaksızın sorunların üstüne iki büyük partinin birlikte yürüyebilmeleri için partimizde geniş bir anlayış birliği vardır. Türkiyenin içinde bulunduğu bunalımlardan kurtulabilmesi için CHP, AP ile işbirliğine hazırdır

Ya hükümet tutumunu sürdürür, bize muhalefet yapmaktan başka iş kalmaz, ya da hükümet durumunu gözden geçirip, bizimle işbirliği ne gerek duyuyorsa işbirliğinin biçimini, çerçevesini, koşullarını uygarca görüşürüz. Herhalde hiç kimse bizden uydu muhalefet yapmamızı, kayıtsız şartsız destek olmamızı bekleyemez. Biz ne düşündüğümüzü açıkça söylemiş bulunuyoruz. Şimdi söz iktidarındır. Şayet hükümet partisinin Temsilciler Meclisinin toplanmasını bekliyorsa, bir ay daha toplum bu sorunlara nasıl katlanır bilemiyoruz. Yapacak başka bir şey olmadığı içinbiz ister istemez katlanırız. Tabi bu arada olup biteceklerin sorumluluğuna katılmış olmayız."

Soru:

Başbakan muhtıranın kendilerine verilmediğini size verildiğini söylüyor?

Yanıt: "Daha önce de belirttiğim gibi sorunu bunalımı saptırıcı, durumu yozlaştırıcı tartışmalarla vakit kaybetmek niyetinde değilim. Hükümet öyle düşünerek veya öyle konuşarak sorunların üstesinden gelebileceğini sanıyorsa bu kendi bileceği iştir.

Soru: İşbirliği çağrınız koalisyon çağrısı olarak yorumlanabilir mi?

Yanıt: "AP Genel İdare Kurulunun belirttiği gibi meclisin güvenine haiz olarak işbaşında bulunan bir hükümet vardır. Böyle bir hükümet ortadayken, daha ileri birşey söylemem doğru olmaz. Eğer bir koalisyon bugün hükümette bulunan partiden gelecek olursa, onu da destekleyerek, yetkili organımıza götürürüm."

İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın sorularımızı yanıtladı

"Anayasal kurumlar korunarak sağcı partilerin güdümünde örtülü bir faşizm getiriliyor"

Tanju CILIZOĞLU

- Komünizmle mücadele derneklerinin başlattığı sokak terörü, özde 1961 anayasasının öngördüğü çoğulcu demokratik düzen anlayışına ters bir anlayışı temsil eden Adalet Partisi'nin oluşturduğu iktidarlar döneminde Milliyetçi Hareket Partisi'nin örgütlenmesiyle faşist bir teröre dönüşmüştür.
- Planlı terörün hedefi temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmak ve ülkeyi faşist bir dikta rejimine sürüklemektir.
- İşçi sınıfına siyasal örgütlenme hakkını yasaklayan 141'nci madde ile, işçi sınıfından yana düşüncelerin açıklanmasını yasaklayan 142'nci maddede öngörülen cezaların ağırlaştırılması hukuk düzeninin daha büyük ölçüde faşistleştirilmesini sağlayacaktır.

İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın, sokak terörünün AP'nin oluşturduğu iktidarlar döneminde MHP'nin örgütlenmesiyle faşist bir teröre dönüştüğünü belirterek, "Anayasal kurumlar korunarak, sağcı partilerin güdümünde Türkiye'de örtülü bir faşizm getirilmiş olacaktır" dedi.

Apaydın'ın sorularımıza verdiği yanıtlar şöyle:

Soru: Bir yandan Sosyo-ekonomik yapıdaki çöküntünün yarattığı toplum düzenini kendilerine göre kurmak, demokratik özlemlerden kaynaklanan tepkileri durdurmak için yeni baskı yasaları hazırlanırken bir yandan da düşünce özgürlüğünü ortadan kaldıran faşist İtalyan yasalarından Türk Ceza Kanunumuza aktarılan 141-142'nci maddelerin kapsamını genişletmeye çalışıyorlar. Bu konuya siz bir hukukçu olarak nasıl bir yorum getirirsiniz?

Toplumsal yaşamımızda terör olayları ekonomik ve sosyal bunalımla biçimlenen trajik görünüm özde yürürlükteki sistemin iflasını sergilemektedir. Ulusal kurtuluş savaşından sonra 1922 İzmir iktisat kongresinde yapılan tercih, ülkemizde bugüne dek kapitalist sistemin yürürlüğünü sağlamıştır. Bağımsız devlet anlayışını fazla zedelemeden İkinci Dünya Savaşı'na kadar gelişmesini sürdüren kapitalist sistem, savaştan sonra tümden emperyalizme bağlı bir çarpıklığın içine düşmüştür. Dışa bağımlı tüketim ekonomisi 1946 devalüasyonu ve 1957 dar boğazı ile bunalımlara uğramış, bu bunalım siyasal rejimi de etkilemiştir. Çarpık sanayileşme ile birlikte gelişen işçi sınıfına 1961 anayasasının yürürlüğe girmesine kadar sendikalaşma ve grev hakkı tanınmamış, siyasal örgütünü kurarak devlet yönetiminde ağırlığını duyurma yolu tıkanmıştır.

İşçi sınıfının kendi dünya görüşüne uygun düşünce özgürlüğü 1930'larda faşist İtalyan ceza yasasından aktarılan 141-142'nci maddelerle ortadan kaldırılmış, işçi sınıfından yana tüm düşüncelere yayılma olanağı tanınmamıştır. Böylece Türk toplumu çağımızın hızla gelişen kültür ve sanat zenginliklerinden yoksun bırakılmış ve adeta karanlığa gömülmüştür.

Bugün dünyanın her yerinde eserleri yayınlanan ünlü ozan Nazım Hikmet yaşamının büyük bir bölümünü cezaevlerinde geçirmek zorunda bırakılmış ilerici aydın yazar ve toplumcular sürekli baskı altında bırakılmıştır. 1961 anayasasının yürürlüğe girmesinden sonra göreceli olarak azalmış ise de bu kez terör sokakta ve yasa dışı olarak sürdürülme yoluna geçmiştir. Komünizmle Mücadele Derneklerinin başlattığı sokak terörü, özde 1961 anayasasının öngördüğü çoğulcu demokratik düzen anlayışına ters bir anlayışı temsil eden Adalet Partisi'nin oluşturduğu iktidarlar döneminde Milliyetçi Hareket Partisi'nin örgütlenmesiyle faşist bir teröre dönüşmüştür.

Çağdaş düşünceli demokrat aydınlar sokakta öldürülmeye başlanmış ve terör milliyetçi cephenin kurulmasıyla devlet içinde de kendisinin desteklediği odaklar oluşturmayı başarabilmiştir.

Kahramanmaraş olayları ile toplu kırıma dönüşen terör yürürlüğe konulan sıkıyönetime karşı tırmanışını ve yaygınlığını bugüne kadar sürdürmüştür.

Planlı terör'ün hedefi temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmak ve ülkeyi faşist bir dikta rejimine sürüklemektir. Bu hedef 14 Ekim seçimlerinden sonra kurulan AP iktidarının yürürlüğe koymak istediği yasal önlemlerle bir ölçüde gerçekleşmiş olacaktır. Millet Meclisi'nde görüşülmesine başlanan yasa tasarısı kişilerin temel hak ve özgürlüklerini büyük ölçüde kısıtlamakta, düşünce özgürlüğü araçları olan örgütlenme, toplantı ve gösteri yürüyüşleri haklarının özü ortadan kaldırılmaktadır.

İşçi sınıfına siyasal örgütlenme hakkını yasaklayan 141'nci madde ile işçi sınıfından yana düşüncelerin açıklanmasını yasaklayan 142'nci maddede öngörülen cezaların ağırlaştırılması hukuk düzeninin daha büyük ölçüde faşistleştirilmesini sağlayacaktır. Devlet Güvenlik Mahkemeleri kurulduğu takdirde ise demokrasiden yana düşünceleri benimseyen aydınlar, sanatçılar, yazarlar, sendika yöneticileri, hakimleri hükümetçe seçilen, ön yargılı, yarı askeri özel, olağan dışı siyasal mahkemelerde yargılanacak ve mahkum edileceklerdir. Sıkıyönetim yasasının değiştirilmesi ile temel hak ve özgürlüklerin güvenceleri tümden ortadan kaldırılacaktır. Olağanüstü haller yasası ile işçilerin toplu sözleşme ve grev hakları sınırlandırılacak, ücretlerin dondurulması istekleri böylece karşılanmış olacaktır.

Sonuç olarak anayasal kurumlar korunarak Türkiye'ye sağcı partilerin güdümünde örtülü bir faşizm getirilmiş olacaktır.

Ama bu hedefin gerçekleşmesi faşist iktidar özlemcilerini tatmin edemez. Çünkü bu önlemler demokratik güçleri bastırmaya ve sindirmeye yetmeyecektir.

Aksine direniş artacak ve sistem kendisini korumak için açık diktatörlük sapağına girecektir.

Soru: Buraya kadar konuya değinmenizden anladığımız kadarıyla Türkiye'de tırmanacak yasal ve yasallıkla organik bağı olan faşizme kaşı gerçek yurtsever çağdaş aydınların demokratik haklarını sonuna kadar kullanarak karşı koyacağını vurguladınız. Bu bütünleşmenin oluşumunda ve yasaların çıkmasında CHP'nin konumu sizce nedir ve ne olacaktır?

Yanıt: CHP 1950 genel seçimlerindeki yenilgisinden sonra solcu demokratik düzenin giderek

(Devamı 7. Sayfada)

ISINANLAR
ÜŞÜYENLER

Kömürü üreten ve halkın alım gücüne göre fiyat biçen devlet olmalıdır..

10—İNCELEME ARAŞTIRMA SERVİSİ

- Kan ve kârın bir arada, açık ve çıplak olarak yaşandığı kömür üretim ve dağıtım işleyişine son verilmelidir.

Devlet, kömür dağıtım ve satışını, Türkiye Kömür İşletmelerine bağlı Kömür Satış ve Tevzii Müessesesi ile yapar.

Kömür Satış ve Tevzii Müessesesi(KST), sınırlı da olsa yaygın bir örgüttür. Merkezi Ankara'da olan bu örgütün Ankara, İzmir, İstanbul, Tavşanlı, Bursa, Eskişehir, Konya, Afyon, Zonguldak, Çorum, Kayseri, İskenderun, Samsun, Sivas, Malatya, Erzurum, Kars ve Van illerinde Şube Müdürlükleri vardır. Ayrıca; Cizre, Kurtalan, Saltukova, Karadeniz Ereğlisi, Bartın ve Bandırma'da Büro Amirlikleri vardır. İşte devlet, bu sınırlı örgütlülüğü ile kömürün dağıtım ve satışını yapmaya çalışır. Bu Şube Müdürlükleri ve Büro Amirlikleri aynı zamanda KST'nin bölgesel kömür depolarının da olduğu il ve ilçelerdir. Her müdürlük ve amirlik, belli bir bölgeyi besler.

Kömür Satış ve Tevzii, kömür dağıtım ve satışını yalnız başına yapmaz. Valilikler, belediyeler de bu dağıtım ve satışta görev üstlenirler. Bunun için bir talimat yapılmış. 1979-1980 Isınma Mevsiminde İl, İlçe, Bucak ve Köylerde Uygulanacak Olan Kömür Tahsis ve Dağıtım Talimatı adını taşıyan bu talimata göre, kömür dağıtım ve satışının nasıl yapılacağı belirlenmiş. Talimata göre: 1)Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, ısınma mevsimi öncesinde, illerin kömür tahsislerini belirler. 2)İllerde vali ya da yardımcılarının başkanlığında, merkez ilçe belediye başkanı ve illere bağlı ilçe kaymakamlarının katılması ile oluşan "İl Kömür Tahsis Kurulları" kurulur. Bu kurullar, illere tahsis edilen kömürün, ilçelere dağılımını yaparlar. 3)İlçelerde de benzeri yapılarda "İlçe Kömür Tahsis Kurulları" oluşturulur. Bu kurulların da görevi, ilçelere tahsis edilen kömürün belediyelere, bucaklara ve köylere dağılımını yapmaktır. 4)İl ve ilçelerde kurulan bu kurulların bir diğer önemli görevleri de kömürü en ekonomik ve en iyi koşullarda tüketiciye ulaştırmak, bu amaçla gerekli önlemleri almaktır 5)İl ve ilçe kurulları, saptadıkları tahsis miktarlarını Bakanlığa ve KST'ye göndermekle yükümlüdürler. 6)İl ve ilçelerde ayrıca kömürün halka en iyi koşullarda dağıtımını sağlayacak Kömür Dağıtım Komisyonları kurulur. Bu komisyonlar illerde vali ya da yardımcılarının, ilçelerde ise kaymakamların başkanlığında çalışır. 7)Kömür Dağıtım Komisyonları, çalışmalarında Kömür Tahsis Kurullarına karşı sorumludurlar. 8)İl ve ilçelerde kömür dağıtım komisyonları, dağıtım hizmetini doğrudan doğruya yapamadıkları taktirde, bu hizmet öncelikle Belediyelerce yürütülür. Belediyelerin de bu hizmeti yapmamaları durumunda bu dağıtım, ya katma ve özel bütçeli idarelerce ya da bu idarelerin ortak oldukları birliklerce yapılır. Bunlara, "Kömür Mutemedi" denir. 9)Mutemetliği bu idare ve birlikler de yapmıyorlar ise, mutemetlik özel şirketlere ya da kişilere verilir. 10)Mutemetler; taşıma yükleme, boşaltma, fire ve kömür bedeli üzerine yüzde 10'u geçmeyen bir kâr oranının eklenmesi ile, dağıtım komisyonlarınca saptanan fiyatlarla kömür satabilirler ancak.

Devlet işte bu talimata göre kömürü dağıtır ve satar. Bu talimat işler mi? İşleseydi eğer, köy tahsisleri karaborsaya düşer de kentlerde pazarlanır mıydı? İşleseydi eğer, kömür mutemetleri vurgun üstüne vurgur vurabilirler miydi? İşleseydi eğer, kömür devletin ve belediyelerin denetimi dışında kalabilir ve fahiş fiyatlarla satılabilir miydi? İşleseydi eğer, özel kömür depoları hayat bulabilir miydi? İşleseydi eğer, emekçi halkın yakıt derdi, bir parça da olsun hafiflemez miydi? İşleseydi eğer, valiler illerine kömür gelmediği halde Bakanlığa, tahsis edilen kömürlerin halka dağıtıldığını rapor ederler miydi? İşleseydi eğer, devletin ihaleye çıkardığı ve müteahhitlere verdiği, kömür nakli aksayabilir miydi? İşleseydi eğer, kömür naklini yüklenen müteahhitler, işletmelerden aldıkları kömürü, satış depolarına değil de, kendi diledikleri bölgelere götürmeleri mümkün olabilir miydi?

Devletin, belediyelerin kömür mutemedi özel şirket ve kişilerin, özel satış depo patronlarının, nakliye ağalarının iç içe yürüttüğü kömür dağıtım ve satışı, kapitalist ekonominin iğrenç işleyişi içindedir. Bir yanı ile kömür işçisinin emeği ve kanına, diğer yanı ise de geniş tüketici yığınların sömürüsüne dayanan bir işleyiştir bu. Kan ve karın bir arada, açık ve çıplak olarak yaşandığı bir işleyiştir bu. Ama emekçi yığınların kinlerinin de bilendiği bir işleyiştir bu. Unutulmasın ki, bilenen kinler, bilinçle buluşunca, emekçiler yapacaklarını bilirler. Tarih, böyle diyor.

Emekçi yığınların bilenen kinlerini bilinç potasına aktarmak ise, bir ölçüde bizlerin görevidir. Bu görevin bir gereği olarak, uzunca boylu deştiğimiz ve deştikçe eleştirdiğimiz yakacak derdine, kısa ve uzun dönemde çareler aradık. İşte çarelerimiz: I)Isınma ve ısıtmada temel yakıt maddesi linyit kömürü olmalı, ısınma ve ısıtmada plan ve programları bu esasa göre çizilmeli ve uygulanmalıdır. II)Isınma ve ısıtmada temel yakıt maddesi linyit kömürü olacak biçimde ve iklim, nüfus, konut, yakma sistemi vb. koşullar dikkate alınarak, bölgelerin sağlıklı yakıt gereksinimleri tesbit edilmelidir. III)Linyit kömürü aramalarına ağırlık verilmeli, üretim politikası özellikle yakıt gereksinminin esas alınacağı bir üretim artış hızına kavuşturulmalıdır. IV)Devletleştirme kapsamının dışında kalan, tüm diğer özel maden patronlarının sahalarına da el konulmalı, bu sahalar en kısa zamanda eskileri ile birlikte ele alınarak, üretim için düzenlenmelidir. V)Üretim artışı ile birlikte öncelikle odun, tezek ve bitki artıkları yakan emekçi yığınlara ulaşılmalı, onlara, kömür yakımını özendirecek olanaklar tanınmalıdır. VI)Aynı şekilde, üretim artışı ile birlikte fuel-oil, taş ve kok kömürünün ısınma ve ısıtmadaki tüketimleri, yerlerini kömür tüketimine bırakacak bir planlamaya gidilmelidir. VII)Büyük kentlerde ısı kaybını en aza indirecek önlemler geliştirilmeli, bu amaçla örneğin, konutların yapımında uyulması zorunlu esaslar getirilmelidir. VIII)Kalorifer kazanlarında ısı ve yakıt kaybını en aza indirecek önlemlere gidilmelidir. IX)Devletin kömür dağıtım ve satış örgütü olan KST'nin örgütlülüğü yaygınlaştırılmalı, KST kömür dağıtım ve satışında tekel olmalıdır. X)Özel kömür ve odun satış depoları, yasaklanmalı, bu depolar feshedilmelidir. XI)Kömür, halka maliyetinin altında, halkın alım gücü esas alınarak, saptanacak fiyatlarla satılmalıdır. XII)Kömür tahsis, taşıma, dağıtım ve satış(yerel) ile ilgili tüm yetki ve yükümlülükler, yerel yönetimlere devredilmelidir. Aynı yetki ve yükümlülük, odun için de geçerli olmalıdır. XIII)1979-1980 ısınma yılı için de özel bir uygulama olarak (Yalnız bu yıl için) sanayi kömüründen, yaklaşık 3 milyon ton linyit, ısınma ve ısıtmada pazarlanmalıdır.

—SON—

Maden işçileri ölmek istemiyorlar artık... İşkazaları birer cinayettir diyorlar.

ÇOCUK GAZETESİ

FARELİ KÖYÜN KAVALCISININ GERÇEK ÖYKÜSÜ

Fareli köyün kavalcısı
Şehirde dolaştı durdu
Kavalını çala çala
Peşine taktı binlerce çocuğu

Güzel güzel çaldı uzun süre.
Sesi şaşırtıcıydı hem de.

Fareli köyün kavalcısı
Çocukları şehirden kurtarmak istiyordu
Bu küçümenler büyümek için
İyi bir yer tanısınlar diyordu.

Güzel güzel çaldı uzun süre.
Sesi şaşırtıcıydı hem de.

Fareli köyün kavalcısı
Nasıl bir yeri anlattı ki onlara?
Bütün bu küçümenlerin yüreği
Böylesine taştı heyecanla.

Güzel güzel çaldı uzun süre.
Sesi şaşırtıcıydı hem de.

Fareli köyün kavalcısı
Şehirden çıktığında
Anlatılanlara bakılırsa
Kendini iyice kaptırmış kavalına

Güzel çaldım, uzun çaldım
Doğrusu bu sese çok şaştım.

Fareli köyün kavalcısı
Dağın çevresinde dönmüş
Dikkat etmemiş dalmış.
Küçükleri gerisin geriye şehre götürmüş

Güzel güzel çaldı uzun süre.
Sesi pek şaşırtıcıydı hem de.

Fareli köyün kavalcısını
Pazar yerinde astılar
Ama uzun zaman kavalından.
Yalnız kavalından konuştular.

Güzel güzel çalardı uzun süre.
Sesi şaşırtıcıydı hem de.

BERTOLT BRECHT

Bertolt Brecht'in bu şiiri "Gözlem Çocuk Aşama Dizisi"nde yayınlanan "Yarının büyüklerine Şiirler" adlı kitaptan alınmıştır. Şiiri Eray Canberk ve Ragıp Zaralı dilimize çevirmişlerdir.

BRECHT ALFABESİ

Resimleyen: Nural BİRDEN

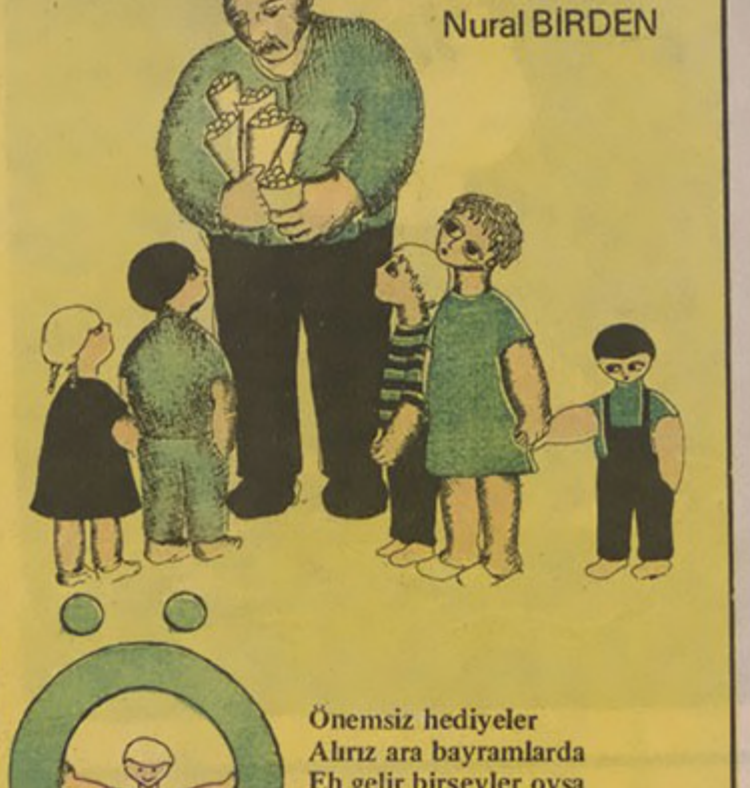

Önemsiz hediyeler
Alırız ara bayramlarda
Eh gelir birşeyler oysa
Doğum günü, şeker ve kurbanda

TV/de Bugün

19.00	HABERLER
19.05	BİNBİR GECE MASALLARI
19.30	YAŞAYAN EDEBİYATÇILAR Vedat Nedim Tör
20.00	HABERLER
20.35	UYKUDAN ÖNCE
20.45	SAZ ESERLERİ
20.50	1.İNÖNÜ ZAFERİ Programda, 1.İnönü Savaşını hazırlayan olaylar, 1.İnönü Savaşı ve zaferin yarattığı sonuçlar konu ediliyor.
21.15	ŞİRKET Sürekli filmin "AMERİKA'YI KURTARAN KIZ" adlı 2.bölümü yayınlanacak.
22.05	BALE
22.50	HABERLER